NÁRODNÉ LESNÍCKE CENTRUM - NATIONAL FOREST CENTRE
T. G. Masaryka 22, 960 01 Zvolen, SK

podľa rozdeľovníka

Váš list č./zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Zvolen
	1980/2022 763/2022-7200	Ing. Starých	29.06.2022

Vec

Usmernenie NLC-ÚHÚL Zvolen, odbor HÚL č. 3/2022 k prebudove bežného hospodárenia na prírode blízke hospodárenie v lesoch v programoch starostlivosti o lesy s rokom začiatku platnosti od 1.1.2023

V prílohe Vám zasielame usmernenie NLC-ÚHÚL Zvolen, odboru HÚL č. 3/2022 k prebudove bežného hospodárenia na prírode blízke hospodárenie v lesoch v programoch starostlivosti o lesy s rokom začiatku platnosti od 1.1.2023.

NÁRODNÉ LESNÍCKE CENTRUM
T. G. Masaryka 22
960 01 Zvolen
IČO: 42 001 315
DIČ: 2022091027

Ing. Peter Balogh, PhD.
generálny riaditeľ

Príloha:
Usmernenie NLC-ÚHÚL-OHÚL č. 3/2022 k prebudove bežného hospodárenia na prírode blízke hospodárenie v lesoch v programoch starostlivosti o lesy s rokom začiatku platnosti od 1.1.2023.

Usmernenie NLC-ÚHÚL-OHÚL č. 3/2022

k prebudove bežného hospodárenia na prírode blízke hospodárenie v lesoch v programoch starostlivosti o lesy s rokom začiatku platnosti od 1.1.2023

Prioritným cieľom hospodárskej úpravy lesov (HÚL) je vytvoriť optimálne podmienky v programoch starostlivosti o lesy pre vlastníkov a obhospodarovateľov lesov na Slovensku pri prebudove bežného hospodárenia na prírode blízke hospodárenie v lesoch (PBHL).
Nemenej dôležitým cieľom je zároveň vytvoriť predpoklady pre nový systém HÚL pri prírode blízkom hospodárení v lesoch.

Obsah

A. Prebudova obnovou lesného porastu na PBHL **2**

Priestorová úprava lesa pri prebudove obnovou na PBHL 2

Spôsob obhospodarovania a hospodárske spôsoby pri prebudove obnovou na PBHL 4

Časová úprava lesných porastov v prebudove obnovou na PBHL 6

Ťažbová úprava lesných porastov v prebudove obnovou na PBHL 10

Zisťovanie zásob lesných porastov v prebudove obnovou na PBHL 12

Mapovanie a opis lesných porastov v prebudove obnovou na PBHL 13

Plánovanie obnovnej a výchovnej ťažby 14

Stanovištná vhodnosť drevín pre plánovanie prebudovy obnovou na PBHL 15

Objemový regulatív obnovnej ťažby pri plánovaní prebudovy obnovou na PBHL 25

B. Prebudova na PBHL cez následnú generáciu lesného porastu **27**

C. Prebudova výchovou lesného porastu na PBHL **30**

D. Všeobecné usmernenia týkajúce sa PBHL **35**

E. Kódovací kľúč **39**

A. Prebudova obnovou lesného porastu na PBHL

Priestorová úprava lesa pri prebudove obnovou na PBHL

A.1 Definovanie priestorových rámcov je uvedené v usmernení NLC-ÚHÚL-OHÚL č. 1/2022 (ďalej len „usmernenie č. 1“). Lesný porast určený na prebudovu obnovou na PBHL je vymedzený ako dielec alebo čiastková plocha. V prípade, že sa prebudova obnovou na PBHL nebude plánovať v celom dielci, ale len na niektorých čiastkových plochách dielca, musí sa v ostatných čiastkových plochách dielca taktiež plánovať prebudova na PBHL, a to buď prebudova výchovou alebo prebudova prostredníctvom následnej generácie lesného porastu. Minimálna výmera dielca alebo čiastkovej plochy pri PBHL nie je pevne stanovená usmernením. Pri plánovaní prebudovy obnovou sa predpokladá jeho výmera aspoň 7,50 ha, čo vytvára dostatočné možnosti na budovanie priestorovej štruktúry lesa počas najmenej 50-ročnej OD. Optimálnou výmerou pre PBHL je výmera dielca 10 – 20 ha s prirodzenými hranicami lesa (ako sú vodné toky, suché doliny, hrebene ale aj lesné cesty a pod.).

A.2 Ak obhospodarovateľ lesa, ktorý hospodári na ucelenej časti územia s viacerými dielcami s rovnakým vlastníkom lesa, a dielce samostatne nedosahujú optimálnu výmeru pre hospodárenie podľa zásad PBHL, je odporúčané zlúčiť susediace dielce alebo čiastkové plochy, pokiaľ je to možné z hľadiska zrelosti lesných porastov pre obnovu lesa. Rovnako možno postupovať aj v prípade obhospodarovateľa s viacerými vlastníkmi lesa susediacich dielcov a čiastkových plôch nižšej výmery, ak súhlasia s rovnakým spôsobom obhospodarovania (PBHL) a zároveň ak súhlasia so zlúčením dielcov alebo čiastkových plôch. V opačnom prípade sa prebudova obnovou na PBHL plánuje v dielcoch alebo čiastkových plochách s nižšími výmerami.

V prípade chránených území s 3. a 4. stupňom ochrany prírody sa rovnako odporúča zlučovanie lesných porastov malých výmer do väčších dielcov za účelom dosiahnutia výmery vhodnej pre napĺňanie cieľov hospodárenia podľa zásad PBHL.

A.3 V prípade dielcov malých výmer (do 5 ha) vyhotovovateľ PSL upozorní obhospodarovateľa lesa na nevýhody (napr. zvýšené úsilie pre udržateľnosť obhospodarovania a dosahovanie cieľov v týchto prípadoch) a spoločne sa návrh na prebudovu obnovou v konkrétnom dielci prehodnotí.

Plánovanie prebudovy obnovou na PBHL sa však v nich nedá vylúčiť, no musí vyplývať z konkrétnej situácie (kontextu). Je to možné, ak napr. vlastník malej výmery lesa je obhospodarovateľom lesa (v zmysle § 2 písm. p) zákona o lesoch) v komplexe lesných porastov (väčšej výmery) iného obhospodarovateľa alebo viacerých obhospodarovateľov, ktorí hospodária prírode blízkym spôsobom.

V prípade veľmi malej výmery dielca určeného k prebudove obnovou na PBHL – ktorý sa nachádza osamotene mimo lesných komplexov alebo aj v komplexoch lesa, kde sa hospodári bežnými spôsobmi - výmera lesného porastu limituje budovanie priestorovej štruktúry a pravdepodobnosť dosiahnutia cieľov PBHL je výrazne nižšia ako pri väčších výmerách lesných porastov. Vyhotovovateľ PSL na to upozorní obhospodarovateľa lesa. Jedným z argumentov je napr. možnosť získať podporu na budovanie trvalo viacetážových lesných porastov (§ 2 ods. 2 písm. b) vyhlášky MPRV SR č. 226/2017), ktorých výmera je najmenej 5 ha.

Veľmi malú výmeru dielca s PBHL, resp. v prebudove na PBHL je možno akceptovať na lesných pozemkoch s lesnými porastami v 3. a vyššom stupni ochrany prírody, ak nie je možné takéto lesné porasty zlúčiť do väčších dielcov.

A.4 Výmera a umiestnenie dielca, na ktorej sa realizuje prebudova lesného porastu obnovou na PBHL je dôležitá pre budovanie priestorovej štruktúry lesa. Tieto faktory nemôžu byť limitujúce, ak existuje záujem vlastníka lesa zmeniť svoje hospodárenie na PBHL.

K limitujúcim faktorom pre zaradenie rovnovekých lesných porastov do prebudovy obnovou na PBHL však patrí:

a) stanovištná vhodnosť zastúpených drevín a možnosti pre ich prirodzenú obnovu (limitujúce je optimálne prirodzené drevinové zloženie lesov pre prírode blízke hospodárenie podľa HSLT, ktoré je uvedené v Tabuľke č. 2),
b) poškodenie drevín a lesného porastu (limitujúce je zaradenie poastu do stupňa ohrozenia 3 – 4),
c) rozpracovanosť lesných porastov rúbaňovým spôsobom s obnovnými prvkami bez materských stromov s veľkosťou nad 0,50 ha so šírkou na 2 výšky porastu a väčšou (limitujúca je rozpracovanosť nad 1/3 výmery lesného porastu),
d) zrelosť drevín a lesného porastu (v hospodárskych lesoch je limitujúca nezrelosť hospodárskych drevín s ich významným zastúpením v poraste).

Ide o limitujúce faktory pre zaradenie do prebudovy obnovou na PBHL, ale nie pre zaradenie do prebudovy na PBHL. Existuje možnosť zaradenia lesných porastov do prebudovy prostredníctvom nasledujúcej generácie lesného porastu.

A.5 Dielec alebo čiastkovú plochu sa počas prebudovy obnovou v zásade neodporúča rozdeľovať, ide o narušenie kontinuity obnovy lesa a nežiadúcu zmenu stavu lesného porastu (zakmenenia, rozpracovanosti), pričom vznikajú problémy s optimálnym stanovením ťažbového modelu a desaťročia prebudovy obnovou.

Zo strany vyhotovovateľa PSL je neprípustné:

- vytváranie čiastkových plôch z porastových skupín už obnovených častí materského porastu v prebudove obnovou na PBHL. Výnimkou môže byť zmena vlastníckych vzťahov alebo s tým súvisiace zmeny alebo mimoriadne okolnosti.
- svojvoľné manipulovanie s hranicami dielca alebo čiastkových plôch po začatí prebudovy obnovou.

A.6 Vyhotovovateľ PSL môže po prerokovaní s obhospodarovateľom zlučovať susediace (priľahlé) dielce alebo čiastkové plochy:

- pred alebo na začiatku prebudovy obnovou (najneskôr na konci 1. desaťročia prebudovy obnovou), pokiaľ je vytvorenie nového dielca alebo čiastkovej plochy vhodné a prospešné pre PBHL, napr. z hľadiska východiskového drevinového zloženia, štruktúry, výmery a prirodzených hraníc.
- počas prebudovy obnovou len v prípadoch pokiaľ dielce alebo čiastkové plochy, ktoré sú zaradené v prebudove obnovou na PBHL, majú podobné porastové charakteristiky a sú obnovne rozpracované rovnakým spôsobom a rozsahom.

A.7 Cieľom priestorovej úpravy lesov v prebudove obnovou je dosiahnuť stabilitu hraníc dielcov a aj čiastkových plôch počas prebudovy obnovou. Dôvodom je nielen kontinuita lesnej hospodárskej evidencie (LHE) a kontrola hospodárenia, ale s ohľadom na dlhú obnovu materského lesného porastu aj plynulosť a kontinuita obnovy materského lesného porastu, nemennosť cieľov prebudovy a hodnotenie budovania (druhovej, hrúbkovej a priestorovej) štruktúry lesných porastov.

Priestorová úprava lesa pri PBHL je v súčasnosti dôležitým poslaním HÚL a je na vyhotovovateľovi PSL a obhospodarovateľovi lesa, ktorý zastupuje záujmy vlastníka lesných

pozemkov a lesných porastov, aby v rámci konkrétneho LC vytvorili hneď na začiatku prebudovy obnovou na PBHL kvalitný systém rozdelenia lesa tak, aby takéto dielce alebo čiastkové plochy umožnili do budúcna dosiahnuť ciele PBHL. Nevenovanie dostatočnej pozornosti priestorovej úprave lesov na začiatku prebudovy na PBHL, ako aj vykonávanie zmien v rozdelení lesa v priebehu prebudovy na PBHL, môže vniesť do budúcna zmätok pri obhospodarovaní týchto lesov na Slovensku.

Spôsob obhospodarovania a hospodárske spôsoby pri prebudove obnovou na PBHL

A.8 V dielci (pokiaľ v ňom nie sú určené čiastkové plochy) alebo v čiastkovej ploche určenej na prebudovu na PBHL sa spôsob prebudovy podľa § 24a ods. 4 písm. a) alebo písm. b) vyhlášky č. 453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a ochrane lesa v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhlášky o HÚL a OL“) špecifikuje kódom E: 58 – „prebudova na PBHL“. V prípade prebudovy obnovou na PBHL sa v rubne zrelom poraste okrem kódu E: 58 použije v pláne hospodárskych opatrení aj kód skupiny G: Y5 – „prebudova obnovou“.

Prebudova obnovou sa vzťahuje na celý dielec (pokiaľ v ňom nie sú určené čiastkové plochy) alebo celú čiastkovú plochu, tzn. platí pre všetky existujúce JPRL (všetky etáže a všetky porastové skupiny), aj keď nie je v každej JPRL uvedený kód G: Y5.

A.9 Pri obnove lesného porastu je celá výmera dielca alebo čiastkovej plochy zaradená do prebudovy obnovou, tzn. plochy následného mladého lesného porastu v rámci dielca alebo čiastkovej plochy sa nezaraďujú do prebudovy výchovou alebo prebudovy cez následný porast. Vznikom porastových skupín s následným porastom sa výmera lesa v prebudove obnovou neznižuje, ale zostáva vždy rovnaká ako na začiatku prebudovy obnovou.

Výnimkou je zmena vlastníckych vzťahov alebo s tým súvisiace zmeny alebo mimoriadne okolnosti alebo neúspech prebudovy obnovou na PBHL, ktorý je nutné uvádzať v rámci opisu porastu (E: U1). V následnom lesnom poraste (spodné etáže, porastové skupiny) v rámci takéhoto dielca alebo čiastkovej plochy v prebudove obnovou na PBHL sa plánuje výchova a ďalšie opatrenia starostlivosti o les, ktoré dodržiavajú princípy a zásady prebudovy výchovou na PBHL. V tomto prípade sa v rámci skupiny kódov H použije kód 45 – „výchova pri prebudove na PBHL“.

A.10 V porastoch určených na prebudovu obnovou na PBHL je spôsob obhospodarovania „t“, „v“ alebo „m“. Iný spôsob obhospodarovania nie je prípustný. V rámci dielca (pokiaľ v ňom nie sú vymedzené čiastkové plochy) alebo čiastkovej plochy v prebudove obnovou musia mať všetky JPRL (etáže a porastové skupiny) rovnaký spôsob obhospodarovania a obnovnú dobu najmenej 50 rokov.

A.11 Z hospodárskych spôsobov je v hospodárskych lesoch prípustný:

- maloplošný podrastový hospodársky spôsob s veľkosťou obnovného prvku najviac 0,20 ha, ktorý je základným spôsobom prebudovy obnovou v hospodárskych lesoch (všeobecné kódy Q1, Q4, Q7),
- v terénoch s priečnym sklonom väčším ako 40 %, v nepriechodných terénoch alebo na neúnosných terénoch – aj maloplošný podrastový hospodársky spôsob s veľkosťou obnovného prvku najviac 1,50 ha a šírkou najviac na 1 výšku porastu (všeobecné kódy Q1, Q4, Q8),
- výberkový hospodársky spôsob (všeobecný kód Q2, Q5 alebo Q2, Q6),
- v 3. a 4. stupni ochrany prírody – aj účelový hospodársky spôsob (všeobecný kód Q3, Q5 alebo Q3, Q6),

- na základe schválenej požiadavky v 1. a 2. stupni ochrany prírody s existujúcim predmetom ochrany – maloplošný podrastový hospodársky spôsob s jednotlivým výberom stromov (všeobecné kódy Q1, Q4, Q9).

A.12 Z hospodárskych spôsobov je v ochranných lesoch a lesoch osobitného určenia prípustný:

- účelový hospodársky spôsob, ktorý je základným spôsobom prebudovy obnovou v ochranných lesoch a lesoch osobitného určenia (všeobecný kód Q3, Q5 alebo Q3, Q6),
- v prípadoch vyplývajúcich z funkčného zamerania lesného porastu a podmienok hospodárenia, ktoré nevylučujú ich využitie na produkciu drevnej hmoty - maloplošný podrastový hospodársky spôsob s veľkosťou obnovného prvku najviac 0,20 ha (všeobecné kódy Q1, Q4, Q7) alebo s jednotlivým výberom stromov (všeobecné kódy Q1, Q4, Q9),
- v ojedinelých prípadoch vyplývajúcich z funkčného zamerania lesného porastu a podmienok hospodárenia – výberkový hospodársky spôsob (všeobecný kód Q2, Q5 alebo Q2, Q6).

A.13 V rámci dielca a čiastkovej plochy je prípustné plánovanie len jedného hospodárskeho spôsobu – buď podrastového (maloplošná forma so špecifikáciou maximálne dovolenej výmery a šírky obnovného prvku) alebo výberkového alebo účelového hospodárskeho spôsobu. Pri plánovaní obnovy sa používajú v programovom riešení LHPTAX v textovej kódovanej časti G: všeobecné kódy zo skupiny Q1 – Q9. Zároveň sa uvádzajú všetky obmedzenia ťažby vyplývajúce zo schválených požiadaviek a záväzných stanovísk zainteresovaných subjektov v konaní PSL.

Plánovanie obnovných rubov a rozčleňovania lesných porastov pri prebudove obnovou na PBHL nie je povinné. Výnimkou je grafické znázornenie plôch obnovných rubov s výmerou väčšou ako 0,20 ha na ťažbovej mape, tam kde je ich možné plánovať. V časti G aj v tomto prípade nie je povinnosťou vyhotovovateľa PSL uvádzať špecifikáciu počtu východísk a ich charakteristiku (tvar, šírka). Je však nutné lokalizovať časti dielca alebo čiastkovej plochy, kde sú plánované obnovné prvky s výmerou väčšou ako 0,20 ha až do 1,50 ha.

A.14 Plánovaný jeden hospodársky spôsob pri prebudove obnovou sa vzťahuje na celý dielec (pokiaľ nie sú vymedzené čiastkové plochy) alebo celú čiastkovú plochu dielca, tzn. platí pre všetky JPRL v dielci alebo čiastkovej ploche. Edituje sa však len v rubne zrelých lesných porastoch a etážach (okrem zvyškov materského porastu) v kódovacej časti skupiny G.

A.15 Úlohou vyhotovovateľa PSL je kvalitne opísať lesný porast jeho etáže, určiť hospodársky spôsob a jeho formu (s maximálne dovolenou výmerou a šírkou obnovných prvkov), všetky obmedzenia hospodárenia v lesnom poraste a stanoviť optimálny objem ťažby na najbližšie plánovacie obdobie (desaťročie). Plánovanie konkrétnych obnovných rubov, potreby rozčleňovania v obnove, ako aj prevádzkové plánovanie pri prebudove obnovou na PBHL musí byť v rukách obhospodarovateľa lesa (odborného lesného hospodára) a aj zodpovednosť za realizáciu prebudovy na PBHL, dosiahnutie požadovanej štruktúry lesa a ďalších cieľov PBHL. Táto zodpovednosť nepatrí vyhotovovateľovi PSL.

A.16 Uplatňovanie hospodárskych spôsobov a foriem, v prípade podrastového hospodárskeho spôsobu aj so špecifikáciou maximálne dovolenej výmery obnovného prvku, bude znázornené v ťažbovej mape mapovými značkami rovnakými ako pri obnovných ruboch podľa aktuálneho značkového kľúča značiek obnovných rubov a ich tvarov v ťažbových mapách.

Podrastový hospodársky spôsob maloplošná forma s výmerou do 0,20 ha pri PBHL: Účelový hospodársky spôsob (skupinová forma):	kód Q1, Q4, Q7 kód Q3, Q6	
Podrastový hospodársky spôsob maloplošná forma s jednotlivým výberom pri PBHL: Účelový hospodársky spôsob (stromová forma):	kód Q1, Q4, Q9 kód Q3, Q5	
Výberkový hospodársky spôsob (skupinová forma):	kód Q2, Q6	
Výberkový hospodársky spôsob (stromová forma):	kód Q2, Q5	

Maloplošná forma podrastového hospodárskeho spôsobu s výmerou obnovného prvku do 0,20 ha uplatňovaná pri prírode blízkom hospodárení v lesoch sa znázorňuje v ťažbovej mape schematickou mapovou značkou používanou na vedenie grafickej evidencie podľa ustanovenia § 10 ods. 3 vyhlášky č. 297/2011 Z. z. o lesnej hospodárskej evidencii v znení neskorších predpisov.

V prípade plánovania podrastového hospodárskeho spôsobu maloplošnej formy s výmerou obnovného prvku najviac 1,50 ha a šírkou najviac na 1 výšku lesného porastu (kód Q1, Q4, Q8) bude znázornený v ťažbovej mape konkrétny plánovaný rub s plošnou výmerou nad 0,20 ha ako samostatný plošný prvok podľa stanovenej mierky mapy. Zakreslené plochy rubu (plochy určené na ťažbu) v ťažbovej mape musia rešpektovať určený regulatív obnovnej ťažby stanovený pre lesný porast.

Časová úprava lesných porastov v prebudove obnovou na PBHL

A.17 Časová úprava lesných porastov v prebudove obnovou na PBHL vyžaduje špecifické riešenie. Rozhodujúcim prvkom časovej úpravy pri prebudove obnovou na PBHL je stanovenie optimálneho začiatku obnovy lesného porastu. V tejto súvislosti je nutné reálne zohľadňovať špecifiká konkrétneho lesného porastu. Optimálny začiatok prebudovy obnovou nemožno stanoviť len uplatňovaním vzorca: $RD_M - OD_M/2$ (modelová rubná doba mínus polovica modelovej obnovnej doby). RD_M a rovnako aj modelová OD_M je stanovená ako rámec. V konkrétnom lesnom poraste je potrebné obnovu lesného porastu načasovať tak, aby došlo k optimálnemu začiatku obnovy porastu na základe vekovej a hrúbkovej zrelosti drevín a funkčnej zrelosti lesného porastu. Lesné porasty musia byť dostatočne zrelé pre začiatok prebudovy obnovou, pričom je nutné zohľadniť polyfunkčnosť lesov a konkrétne funkčné poslanie lesného porastu.

A.18 Pre vyhotovovateľa PSL je pre určenie vekovej a hrúbkovej zrelosti alebo nezrelosti drevín pri spôsoboch obhospodarovania „a“, „m“, „t“, „v“ vytvorená podpora pri rozhodovaní (Tabuľka č. 1). V rámci časti „Opis drevín“ programového riešenia LHPTAX sa zavádza nový, automatizovane odvodený, údaj opisu pre drevinu s vekom nad 50 rokov, označený ako "SZD" (stupeň zrelosti dreviny). Pokiaľ bude drevina nezrelá - pri príslušnej drevine sa zobrazí písmeno „X“, v opačnom prípade bude uvedené písmeno „Z“ (zrelá). V prípade drevín uvedených v Tabuľka č. 1 so stredným vekom 50 rokov a nižším a pri ostatných neposudzovaných drevinách a pri JPRL bez plánovaného PBHL alebo prebudovy na PBHL

nebude uvedený žiadny údaj. Zrelosť 11 drevín uvedených v Tabuľke č. 1 je určená pre rovnoveké rovnorodé lesné porasty tvaru lesa vysokého, s plánovanou prebudovou na PBHL, na základe stredného veku, bonity a strednej hrúbky dreviny.

Tabuľka č. 1 Podmienky, ktoré určujú nezrelosť drevín pre začiatok prebudovy obnovou na PBHL v rovnovekých rovnorodých lesných porastoch tvaru lesa vysokého s významnou drevoprodukčnou funkciou (hospodárske lesy)

dreviny	absolútna výšková bonita	>=34		>=26 <34		<26	
SM, JD, BO, SC	stredný vek	>50 <65	>=65 <80	>50 <75	>=75 <90	>50 <85	>=85 <100
	stredná hrúbka	<37	<36	<36	<35	<35	<33
BK, JS, JH, JM	stredný vek	>50 <75	>=75 <85	>50 <85	>=85 <95	>50 <95	>=95 <105
	stredná hrúbka	<36	<35	<35	<34	<34	<32
DZ	stredný vek	>50 <80	>=80 <90	>50 <90	>=90<100	>50 <100	>=100 <110
	stredná hrúbka	<36	<35	<35	<34	<34	<32
CR	stredný vek	>50 <75	>=75 <85	>50 <80	>=80<90	>50 <85	>=85<95
	stredná hrúbka	<36	<35	<35	<34	<34	<32
HB	stredný vek	>50 <75	>=75 <85	>50 <80	>=80<90	>50 <85	>=85<95
	stredná hrúbka	<30	<28	<28	<26	<26	<24

A.19 V prípadoch, keď porast nie je obnovne rozpracovaný a je určený ako rubne zrelý na základe údajov podľa modelov hospodárenia (RD_M – $OD_M/2$) môže vyhotovovateľ PSL po dôkladnom zvážení na základe stavu porastu (zastúpenia nezelých drevín) určiť lesný porast ako rubne nezrelý. V tomto prípade vyhotovovateľ PSL musí v programovom riešení LHPTAX upraviť (zvýšiť) RD až na hodnotu, ktorá lesný porast vyradí z rubne zrelých lesných porastov.

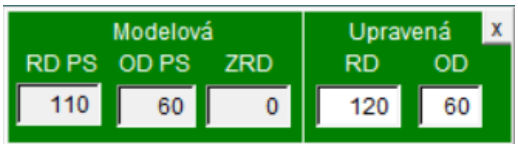

Je to legitímne rozhodnutie vyhotovovateľa PSL, ktoré nepodlieha povinnosti prerokovať ho s obhospodarovateľom lesa, ale môže byť overené zo strany kontroly PSL. Ide o zohľadnenie špecifík konkrétneho lesného porastu, ktoré nezohľadňuje model hospodárenia.

Napr. lesný porast má 80 rokov ale ešte nie je zrelý pre obnovu lesného porastu. Pri budovaní trvalo viacetážového lesného porastu je modelová RD PS 110 rokov a OD PS 60 rokov. Upravená RD sa zvýši na 120 rokov. Pri budovaní výberkového lesa je modelová RD PS 150 rokov a OD PS nepretržitá (99). Upravená RD sa zvýši na 170 rokov.

Uplatnenie tohto postupu je možné len na začiatku prebudovy obnovou, v prípade už rozpracovaného lesného porastu úmyselnou obnovou sa tento postup nepoužije.

A.20 Pokiaľ lesný porast nie je rubne zrelý podľa vzťahu $RD_M – OD_M/2$, vyhotovovateľ PSL môže využiť hodnoty „SZD“ a zaradiť lesný porast na základe tejto podpory pri rozhodovaní do prebudovy obnovou. Úprava (zníženie) RD v tomto prípade nie je dovolená. Vyhotovovateľ PSL musí pri kóde G: Y5 – „prebudova obnovou“ uviesť aj kód G: 52 – „predčasná obnova“. V prípade zdôvodnenia je nutné poukázať na dosiahnutú zrelosť drevín.

V hospodárskych lesoch vysokých s 3. a 4. stupňom ochrany prírody (SOP) je pre zaradenie porastu do prebudovy obnovou na základe stupňa zrelosti dreviny potrebné zvážiť špecifické funkčné požiadavky vyplývajúce z uplatňovania záujmov orgánov ochrany prírody a prebudovu obnovou na základe určeného stupňa zrelosti drevín v poraste plánovať len tam a v takom rozsahu, aby boli v súlade s oprávnenými záujmami ochrany prírody.

A.21 Využitie údaja SZD nie je pre vyhotovovateľa PSL záväzné. Slúži ako podpora pri rozhodovaní alebo zdôvodnení rozhodnutia o zaradení lesného porastu do obnovnej ťažby pri prebudove obnovou na PBHL.

A.22 Ďalším rozhodujúcim prvkom časovej úpravy prebudovávaného lesného porastu je obnovná doba porastu (OD), ktorej dĺžka by mala zodpovedať východiskovému stavu lesného porastu (štruktúre, zastúpeniu drevín a spôsobu ich zmiešania), a počas ktorej obnovou lesného porastu a vykonávaním pestovateľských opatrení je možné dosiahnuť hlavný cieľ prebudovy – najmä diferencovanú hrúbkovú a priestorovú štruktúru lesného porastu.

Rozhodnutie o dĺžke OD môže byť aj rozhodnutím vlastníka, resp. obhospodarovateľa lesa na začiatku prebudovy obnovou na PBHL, pričom minimálna hodnota OD je z legislatívy 50 rokov. Napr. budovanie trvalo viacetážových lesných porastov v drevoprodukčných hospodárskych lesoch v 1. alebo 2. stupni ochrany prírody je pri prebudove obnovou najčastejšie špecifikované OD porastu 60 rokov, v chránených lesoch v 3., príp. 4. stupni ochrany prírody a v ochranných lesoch je najčastejšie špecifikované nepretržitou OD porastu. Ide v podstate o rozhodovanie o intenzite obnovy lesných porastov, vyrovnanosti a plynulosti ťažby na najbližších min. 50 rokov na celej výmere lesov s PBHL.
Čím je OD dlhšia, paradoxne tým skôr môže dôjsť k vytvoreniu požadovanej štruktúry a zároveň nedochádza k dlhodobému výpadku ťažby stromov s cieľovou dimenziou.

A.23 Na základe rozhodnutia vlastníka lesa o type cieľového lesa podľa § 24a ods. 1 písm. a) až c) vyhlášky o HÚL a OL, ktoré predkladá obhospodarovateľ lesa, môže pred alebo na začiatku prebudovy obnovou obhospodarovateľ lesa špecifikovať aj dĺžku OD, a to OD 50 – 60 rokov (pre porasty so spôsobom obhospodarovania „t“), OD 70 – 80 rokov (pre porasty so spôsobom obhospodarovania „t“, „m“) a OD 90 rokov a vyššia označená kódom OD: 99 (pre porasty so spôsobom obhospodarovania „t“, „m“, „v“).

Na základe tejto požiadavky musia byť v systéme HÚL k dispozícii modely hospodárenia s príslušným spôsobom obhospodarovania „t“, „m“, „v“ a určenou OD.

A.24 Ak obhospodarovateľ lesa požiadavku o dĺžke OD v konkrétnom lesnom poraste nepredloží, použije sa model hospodárenia pre spôsob obhospodarovania „t“, „m“, „v“ používaný štandardne, v lesnom poraste v 3. a 4. SOP bez špecifikácie PBHL obhospodarovateľom bude bez ohľadu na kategóriu lesa použitý spôsob obhospodarovania „t“ a nepretržitá OD (OD = 99). Výnimku predstavujú lesy osobitného určenia a ochranné lesy s určeným a schváleným osobitným režimom hospodárenia.

A.25 Prvky časovej úpravy lesa uplatnené pri začiatku prebudovy naďalej platia počas celej OD pri prebudove obnovou na PBHL. Dodržanie minimálnej dĺžky OD 50 rokov pri prebudove obnovou bude v rámci HÚL sledované. Pri opise porastov vyhotovovateľ PSL zisťuje a zaznamenáva nový údaj: desaťročie prebudovy obnovou na PBHL (DPO). Údaj sa vzťahuje

na celú plochu dielca alebo čiastkovej plochy, tzn. platí pre všetky JPRL v rámci dielca (bez čiastkových plôch) alebo v rámci čiastkovej plochy určených k prebudove obnovou. Údaj „DPO“ sa uvádza v LHPTAX-e v novej časti „PBHL“ a nadobúda hodnoty 1 – 9. Vyhotovovateľ PSL ho povinne edituje v rámci JPRL, kde uvádza G: Y5 – „prebudova obnovou“. Údaj „DPO“ je (musí byť) rovnaký vo všetkých JPRL v rámci dielca (ak v ňom nie sú určené čiastkové plochy) alebo v rámci čiastkovej plochy v prebudove obnovou. Programové riešenie LHPTAX automatizovane zapíše údaj o desaťročí prebudovy obnovou editovaného v JPRL s uvedeným kódom G: Y5 do všetkých JPRL čiastkovej plochy alebo dielca v prebudove obnovou. Pri nenaplnení údaja „DPO“ pri prebudove obnovou v JPRL s uvedeným kódom G: Y5 sa signalizuje v programe evidentná chyba.

A.26 Zaradenie lesných porastov do desaťročia prebudovy obnovou (DPO):

a) Pri obnovne nerozpracovaných lesných porastoch sa edituje prvé desaťročie prebudovy obnovou (DPO = 1).

b) Pri obnovne rozpracovaných lesných porastoch rúbaňovým hospodárením je nutné zohľadniť stav materského porastu (stupeň a spôsob rozpracovanosti) a následného porastu (rastové stupne). Na začiatku prebudovy obnovou takéto porasty zaraďujeme do 1. alebo 2. desaťročia prebudovy obnovou. Pri nižšom stupni (do 5 %) rozpracovanosti lesného porastu: DPO = 1, pri vyššom stupni (do 33 %) rozpracovanosti: DPO = 2. Druhé desaťročie prebudovy obnovou (DPO = 2) znamená, že obnova lesného porastu začala skôr, a aj keď prebudova sa začne realizovať od tohto desaťročia - do ukončenia obnovy pri OD 60 rokov zostáva ešte 50 rokov, čo je dostatočné na to, aby sa zrealizoval cieľ prebudovy. Pri rozpracovanosti 5 – 10 % (vrátane) je možné zaradiť porast aj do DPO = 1, musí však tomu zodpovedať spôsob rozpracovanosti a stav následného porastu (materský porast len presvetlený s nezabezpečeným prirodzeným zmladením, prípadne bez následného porastu). Pri vyššej rozpracovanosti rúbaňovým hospodárením (nad 33 %) je otázne zaradenie porastu do prebudovy obnovou. Ovplyvniť to môže kompaktnosť a výmera lesného porastu ako aj výmera, šírka a umiestnenie jednotlivých obnovných prvkov.

Požiadavku obhospodarovateľa na zaradenie takto rozpracovaného porastu do prebudovy obnovou na PBHL je potrebné prehodnotiť a v súlade so záujmom obhospodarovateľa lesa, ak sú pre to splnené predpoklady a dodržané ustanovenia platnej legislatívy, porast zaradiť do prebudovy cez následnú generáciu lesného porastu.

c) Pri obnovne rozpracovaných lesných porastoch spôsobmi, ktoré zodpovedajú prírode blízkemu hospodáreniu v lesoch (napr. lesné porasty s doterajším spôsobom obhospodarovania „t“, porasty ProSilva, porasty s bežným hospodárením v skupinách a iných tvaroch menšej výmery do 0,20 ha, resp. do 0,50 ha podľa priechodnosti, únosnosti a sklonu terénu), je nutné overiť a posúdiť podľa LHE, stavu materského a následného porastu, koľko desaťročí sa skutočne realizuje úmyselná obnova lesného porastu. Desaťročie prebudovy obnovou sa v týchto prípadoch zvolí podľa skutočného stavu a tak, aby bolo možné počas zostatku obnovnej doby dosiahnuť požadovaný cieľ prebudovy obnovou alebo sa k nemu priblížiť.

Ak to nie je možné dosiahnuť, požiadavku obhospodarovateľa na zaradenie takto rozpracovaného porastu do prebudovy obnovou na PBHL je potrebné prehodnotiť a v súlade so záujmom obhospodarovateľa lesa, a ak sú pre to splnené predpoklady a dodržané ustanovenia platnej legislatívy, porast zaradiť do prebudovy cez následnú generáciu lesného porastu.

d) V ďalších desaťročiach sa údaj „DPO“ aktualizuje pripočítaním 1 desaťročia k pôvodnej hodnote v PSL. V prípade, že ubehlo 1. desaťročie prebudovy obnovou – lesný porast je naďalej obnovne nerozpracovaný, obnovná ťažba nebola realizovaná (podľa LHE) alebo mala charakter výchovnej ťažby, zaradí sa dielec alebo čiastková plocha opätovne do 1. desaťročia prebudovy obnovou (DPO = 1). Tento postup je možný len na začiatku prebudovy obnovou v obnovne nerozpracovaných lesných porastoch.

Ťažbová úprava lesných porastov v prebudove obnovou na PBHL

A.27 Legislatíva nevenuje samostatnú pozornosť ťažbovej úprave pri PBHL. Pri riešení ťažbovej úpravy sa postupuje najmä podľa kategórie lesa, tvaru lesa a plánovaného hospodárskeho spôsobu, príp. druhu úmyselnej ťažby. V hospodárskych lesoch s OD 50 rokov a vyššou pri prebudove hospodárenia – dlhodobo chýba ťažbový ukazovateľ, resp. kontrola pri plánovaní obnovnej ťažby. Výnimkou je celkový bežný prírastok vo výberkových lesoch s plánovanou celkovou ťažbou.

Pri plánovaní hospodárskych opatrení v PSL s rokom začiatku platnosti 2023 a vyšším je zavedený objemový regulatív desaťročnej obnovnej ťažby (OŤR) pri prebudove obnovou na PBHL (so spôsobom obhospodarovania „t“, „m“, „v“). Ide o špecifické riešenie len pri prebudove obnovou na PBHL, ktoré sa plnohodnotne uplatňuje len v hospodárskych lesoch v 1. a 2. stupni ochrany prírody.
V lesných porastoch zaradených vo vyššom ako druhom stupni ochrany prírody musí stanovený objem ťažby pri prebudove obnovou zohľadňovať záujmy ochrany prírody a plánovaný objem obnovnej ťažby musí byť stanovený na podstatne nižšej úrovni, ako je vypočítaná hodnota regulatívu.

A.28 Objemový regulatív obnovnej ťažby (na desaťročné obdobie) sa určuje na základe priemerného zakmenenia materského porastu na celej výmere dielca (príp. čiastkovej plochy pokiaľ je vytvorená) a desaťročia prebudovy obnovou. Objemový regulatív ťažby (na desaťročné obdobie) v Tabuľke č. 3 až č. 8 je vyjadrený percentom (Ť%) zo zásoby materského porastu a je stanovený osobitne podľa OD porastu pre dubové, borovicové lesy (agregovaný typ lesa 1) a pre lesy s dominantnými drevinami buk lesný, smrek obyčajný a jedľa biela (agregovaný typ lesa 2).

A.29 Objemový regulatív obnovnej ťažby (OŤR) je určený pre dielec alebo čiastkovú plochu na základe štyroch údajov: ATL (agregovaný typ lesa), OD (obnovná doba porastu), ZRE (zakmenenie rubných etáží), DPO (desaťročie prebudovy obnovou).

Agregovaný typ lesa (ATL) je stanovený na základe porastového typu (HSPT) na začiatku prebudovy, nadobúda hodnoty 1 alebo 2. Do ATL 1 sú zaradené len HSPT 22 - 24, 28 - 61, 72 - 74, 80, 84 - 86, 87. Do ALT 2 sú zaradené ostatné HSPT, ktoré nie sú zaradené do ATL 1. Zaradenie porastu do ALT je platné počas celého obdobia prebudovy obnovou.

Obnovná doba (OD) nadobúda len hodnoty: 50 - 60 - 70 - 80 - 90 - 99 a je platná počas celého obdobia prebudovy obnovou.

Zakmenenie rubných etáží (ZRE) je automatizovane prepočítaná hodnota zakmenenia zo zakmenenia rubných etáží (vrátane zvyškov materského porastu – etáž 9) a príslušných výmer. Nadobúda minimálnu hodnotu 0,01, ktorá sa môže meniť v každom desaťročí. Pri nulovej hodnote zakmenenia rubných etáží výpočet objemového regulatívu obnovnej ťažby neprebehne.

Desaťročie prebudovy obnovou (DPO) edituje vyhotovovateľ PSL len v prípade G: Y5. Údaj sa aktualizuje po 10 rokoch a hodnota sa v zásade mení (zvyšuje) v každom desaťročí. Podrobnosti pri určovaní „DPO“ sú uvedené v odsekoch A.25 a A.26.

A.30 Objemový regulatív obnovnej ťažby sa týka len materského porastu (rubných porastov, a pokiaľ je vytvorená etáž, tak len rubných etáží), tzn. že plánovaný objem obnovnej ťažby rubných etáží vrátane rubných jednoetážových porastov v dielci alebo čiastkovej ploche – nemôže prekročiť hodnotu objemového regulatívu. V objemovom regulatíve je zahrnutá aj prípadná potreba na rozčlenenie a dobudovanie približovacích liniek. Pri plánovaní výchovnej ťažby v ostatných etážach nie je stanovený regulatív ťažby a objem výchovnej ťažby sa plánuje samostatne.

A.31 Ťažbové percentá (Ť%) uvedené v Tabuľke č. 3 až č. 8 vytvárajú dostatočný priestor pre plánovanie obnovy lesného porastu a budovania štruktúry lesa pri prebudove na PBHL. Objemový regulatív ťažby (OŤR) nepredstavuje optimálny objem ťažby pre lesný porast, ale maximálnu (hornú) hranicu plánovanej ťažby pri prebudove obnovu vrátane objemu dreva z rozčleňovania. Stanovenie objemového regulatívu ťažby neznamená, že objem obnovnej ťažby bude vyhotovovateľom v tejto maximálnej výške aj naplánovaný. Plánovaný objem obnovnej ťažby je v rukách vyhotovovateľa PSL a musí vzniknúť na základe dodržiavania základných princípov a zásad PBHL, v spolupráci s obhospodarovateľom lesa pri rešpektovaní existujúcich obmedzení ťažby zo strany ochrany prírody a krajiny, ochrany vodných zdrojov, ochrany pôdy alebo iných dôvodov.

A.32 Výpočet zakmenenia rubných etáží (ZRE) a zásoby rubných etáží (HRE) za dielec (ak nie sú vytvorené čiastkové plochy) alebo čiastkovú plochu je automatizovaný na základe doteraz zisťovaných údajov.
Zakmenenie (ZRE) v dielci (ak nie sú vytvorené čiastkové plochy) alebo v čiastkovej ploche sa kalkuluje pre všetky rubne zrelé etáže (vrátane rubne zrelých zvyškov materského porastu - etáž 9) a rubne zrelé porastové skupiny bez etáží.
Výpočet: zakmenenie rubného porastu (pozn. pokiaľ je porast etážový – zakmenenie rubnej etáže) * plocha celkom porastu (pozn. pokiaľ je porast etážový – plocha celkom porastu, v ktorom sa rubná etáž nachádza) /výmera čiastkovej plochy alebo dielca v prebudove obnovou. V prípade viacerých rubných etáží alebo rubných porastov bez vytvorených etáží sa vypočítané hodnoty zakmenení sčítajú.

Príklad: rubne zrelá etáž 400A11 (výmera PS=3,50 ha); rubne zrelé 9. etáže 400A29 (výmera PS=1,00ha) 400A39 (výmera PS=0,50 ha). Sumárna výmera čiastkovej plochy 400A je 5,00 ha. Zakmenenie 400A11 je 0,75; Zakmenenie 400A29 sa v LHPtaxe neuvádza je 0,04; Zakmenenie 400A39 sa v LHPtaxe neuvádza je 0,02.
*Výpočet zakmenenia rubne zrelých etáží (ZRE): 0,75*3,50/5,00 + 0,04*1,00/5,00 + 0,02*0,50/5,00 = 0,54.*

Súčet zásob rubných etáží a rubne zrelých porastových skupín bez etáží predstavuje zásobu materského porastu (HRE) v dielci alebo čiastkovej ploche v prebudove obnovou.

Príklad: rubne zrelá etáž 400A11 (výmera PS=3,50 ha); rubne zrelé 9. etáže 400A29 (výmera PS=1,00ha) 400A39 (výmera PS=0,50 ha). Sumárna výmera čiastkovej plochy je 5,00 ha. Zásoba 400A11 je 1817 m^3; Zásoba 400A29 je 20 m^3; Zásoba 400A39 je 5 m^3.
Výpočet zásoby rubne zrelých etáží (HRE): 1817 m^3+20 m^3+5 m^3 = 1842 m^3.

Údaj ZRE a HRE sa vzťahuje na celú výmeru dielca (ak nie sú vytvorené čiastkové plochy) alebo celú výmeru čiastkovej plochy. Údaj ZRE bude uvedený v LHPTAX-e v novej časti „PBHL“.

Objemový regulatív ťažby (OŤR) pre rubne zrelý materský porast dielca (alebo čiastkovej plochy, ak je v dielci vytvorená) pri prebudove obnovou na PBHL sa vypočíta na základe stanoveného ťažbového percenta (Ť%) z Tabuľky č. 3 až č. 8 a zásoby rubne zrelých etáží: OŤR = Ť% * HRE.

*Príklad: lesný porast 400A, 3. desaťročie prebudovy obnovou (DPO=3), obnovná doba porastu 60 rokov (OD=60), agregovaný typ lesa – smrek, jedľa, buk (ATL=2), zakmenenie materského porastu (ZRE=0,54). Z Tabuľky č. 8 je Ť%=28,3%. Zásoba rubných etáží je HRE=1842 m^3. Výpočet: OŤR=28,3%*1842 m^3=521 m^3.*

A.33 Plnohodnotné uplatnenie vypočítaného objemového regulatívu obnovnej ťažby je možné len v hospodárskych lesoch so stupňom ochrany prírody 1 – 2. Objemový regulatív ťažby sa vzťahuje na budovanie štruktúry lesa (prebudova obnovou) pri plnení drevoprodukčnej funkcie lesov s ohľadom na polyfunkčnosť hospodárskych lesov. Údaj OŤR (v m^3 hrubiny bez kôry) bude uvedený v LHPTAX-e v novej časti „PBHL“ spolu s percentom jeho naplnenia plánovanou obnovnou ťažbou (%NR).

V ostatných hospodárskych lesoch so stupňom ochrany prírody 3 – 4, v lesoch osobitného určenia a v ochranných lesoch nemožno považovať vypočítanú hodnotu objemového regulatívu za vyhovujúcu. Aj v týchto prípadoch pri prekročení hodnoty OŤR je nutné znížiť objem plánovanej ťažby, avšak hraničné desaťročné intenzity obnovnej ťažby sú v týchto lesných porastoch nižšie ako intenzity určené pre hospodárske lesy v 1. a 2. stupni ochrany prírody, a v niektorých prípadoch výrazne nižšie (chránené a ochranné lesy). Regulatívy pre tieto lesy zatiaľ nie sú stanovené. Vyhotovovateľ PSL musí pri plánovaní obnovnej ťažby pri prebudove obnovou akceptovať prevažujúce funkcie lesných porastov, ktoré nie sú drevoprodukčné.

Zisťovanie zásob lesných porastov v prebudove obnovou na PBHL

A.34 Znenie § 33 vyhlášky o HÚL a OL definuje okrem zisťovania zásoby drevnej hmoty aj zisťovanie štruktúry lesných porastov, a to len v definovaných prípadoch pri použití účelového alebo výberkového HS. Pri použití podrastového HS požiadavky na zisťovanie štruktúry lesných porastov legislatíva nevyžaduje, hoci zisťovanie tohto údaja by bolo žiadúce aj v prípade podrastového hospodárskeho spôsobu pri PBHL.

A.35 Pri prebudove obnovou na PBHL pokiaľ je plánovaný podrastový hospodársky spôsob v hospodárskych lesoch vysokých sa vyžaduje použitie matematicko-štatistických reprezentatívnych metód (SZZ 4 – 7), v prípade homogénnych porastov na začiatku prebudovy obnovou na PBHL (1. alebo 2. desaťročie prebudovy a pri splnení podmienok vyžadovaných pre použitie metódy DRT) je možné postupovať aj podľa § 33 ods. 3 písm. a) bod 2. vyhlášky o HÚL a OL. Z vyhlášky o HÚL a OL (§ 33 ods. 3 písm. a) bod 4.) tiež vyplýva, že pokiaľ je ťažba plánovaná v rozsahu do 20 % zásoby porastu, presnosť určenia zásoby je +/-20 % pri 95 % spoľahlivosti a vyžaduje sa použitie matematicko-štatistických reprezentatívnych metód. Zo znenia § 33 ods. 3 písm. a) bod 4. vyhlášky o HÚL a OL vyplýva, že pokiaľ je ťažba plánovaná v rozsahu nad 20 % zásoby porastu - nemôžu byť použité iné metódy zisťovania zásob, rozdiel je len v presnosti metód – tzn. v intenzite a rozsahu výberu. Použijú sa SZZ 4 – 7 a presnosť určenia zásoby je +/-15 % pri 95 % spoľahlivosti. V prípade nehomogénnych lesných porastov sa potvrdzuje vyššie uvedené znením § 33 ods. 3 písm. a) bod 1 vyhlášky o HÚL a OL.

A.36 Pri prebudove obnovou na PBHL pokiaľ je plánovaný podrastový hospodársky spôsob v lesoch osobitného určenia vysokých sa postupuje v zmysle § 33 ods. 3 písm. c) vyhlášky o HÚL a OL:

- v rubných porastoch, v ktorých sa neplánuje obnovná ťažba alebo sa plánuje ťažba v menšom rozsahu ako 20 % zo zásoby dreva v lesnom poraste, metódou rastových tabuliek,
- v rubných porastoch s plánovanou obnovnou ťažbou v rozsahu väčšom ako 20 % zo zásoby dreva v lesnom poraste - metódou diferencovaných rastových tabuliek alebo matematicko-štatistickými metódami s presnosťou +/-15 % a spoľahlivosťou 95 %,
- v rubných porastoch s plánovaným dokončením obnovy počas platnosti programu starostlivosti matematicko-štatistickými metódami s presnosťou +/-10 % a spoľahlivosťou 95 %.

Vyhotovovateľ PSL môže v odôvodnených prípadoch v rámci Protokolu požiadať o výnimku pri zisťovaní zásoby lesných porastov hospodárskych lesov vysokých pri prebudove obnovou na PBHL s plánovaným podrastovým hospodárskym spôsobom.

A.37 Pri prebudove obnovou na PBHL pokiaľ je plánovaný výberkový hospodársky spôsob v hospodárskych lesoch vysokých alebo v lesoch osobitného určenia vysokých, sa postupuje v zmysle § 33 ods. 3 písm. b) vyhlášky o HÚL a OL, tzn. vyžaduje sa použitie matematicko-štatistických reprezentatívnych metód s presnosťou +/-15 % a spoľahlivosťou 95 % so zisťovaním hrúbkovej štruktúry lesného porastu (SZZ 4, 5) alebo sa môže použiť celoplošné priemerkovanie (SZZ 3).

A.38 Pri prebudove obnovou na PBHL pokiaľ je plánovaný účelový hospodársky spôsob v hospodárskych lesoch vysokých, sa postupuje v zmysle § 33 ods. 3 písm. b) vyhlášky a HÚL a OL, tzn. vyžaduje sa použitie matematicko-štatistických reprezentatívnych metód so zisťovaním hrúbkovej štruktúry lesného porastu (SZZ 4, 5) alebo sa môže použiť celoplošné priemerkovanie (SZZ 3).

Vyhotovovateľ PSL môže v odôvodnených prípadoch v rámci Protokolu požiadať o výnimku pri zisťovaní zásoby lesných porastov hospodárskych lesov vysokých v 3. alebo 4. stupni ochrany prírody pri prebudove obnovou na PBHL s plánovaným účelovým hospodárskym spôsobom.

A.39 Pri prebudove obnovou na PBHL pokiaľ je plánovaný účelový hospodársky spôsob v lesoch osobitného určenia vysokých je nutné rozhodnúť v rámci Protokolu či sa postupuje v zmysle § 33 ods. 3 písm. b) alebo postupom podľa § 33 ods. 3 písm. c) vyhlášky o HÚL a OL. Oba postupy sú legislatívne rovnocenné a v tejto veci je nutné rozhodnutie štátnej správy v rámci Protokolu.

A.40 Pri prebudove obnovou na PBHL v ochranných lesoch pokiaľ je plánovaný podrastový alebo účelový alebo výberkový hospodársky spôsob sa postupuje v zmysle § 33 ods. 3 písm. d) vyhlášky o HÚL a OL - metódou rastových tabuliek.

Mapovanie a opis lesných porastov v prebudove obnovou na PBHL

A.41 Pri mapovaní porastových skupín s následným mladým lesným porastom (príp. aj bez následného porastu) sa ako porastové skupiny určujú odkryté plochy od výmery samostatných častí 0,30 ha, na ktorých sa akceptuje zastúpenie zvyškov do zakmenenia 0,1.

A.42 V prípade, ak na posudzovanej súvislej ploche s výmerou 0,30 ha a väčšou, zostane zakmenenie materského porastu 0,1 a vyššie, posudzovaná plocha sa ako porastová skupina nezmapuje a zostáva naďalej v ploche obnovovaného materského lesného porastu.

A.43 V dielci alebo v čiastkovej ploche sa následný mladý lesný porast popisuje vždy ako dolná etáž porastu, okrem prípadov keď sa vylíši a zmapuje ako porastová skupina bez materských

stromov alebo so zvyškami materského lesného porastu. Maximálny počet etáží pri prebudove obnovou na PBHL je 4. Stredný vek a priemerné zakmenenie etáží sa stanovuje podľa doteraz platných pracovných postupov HÚL.

A.44 V prípade doteraz zmapovaných samostatných častí porastovej skupiny s následným mladým lesným porastom v dielci alebo čiastkovej ploche v prebudove obnovou na PBHL, s výmerou do 0,30 ha - sa tieto samostatné časti porastových skupín zrušia, s tým, že obnovené časti sa zmapujú ako odlišné časti porastov, v súlade so znením bodu A.46 usmernenia.

A.45 Farebné znázornenie lesného porastu v prebudove obnovou sa na porastovej mape zatiaľ nemení a tak ako doteraz sa určuje podľa stredného veku etáží.

A.46 Pokiaľ nebude v mapovom štandarde DMD s obsahom LH určená iná líniová mapová značka, na mapovanie odkrytých plôch (so zvyškami materského porastu alebo bez stromov materského porastu) s výmerou do 0,30 ha, použije sa líniová značka č. 2103 - „hranica odlišnej časti porastu“ s použitím slučky pre určenie príslušnosti k ploche.

Plánovanie obnovnej a výchovnej ťažby

A.47 Príklady kódovania textovej časti plánu hospodárskych opatrení:

- 1-etážový obnovne nerozpracovaný porast bez odkrytých plôch s plánovanou obnovou

E: 58 G: Y5, Q1, Q4, Q7, 52, Z7 J: 01, 10, (28) 17, 31, JD, 12

Kódy v časti G, ktoré možno štandardne používať sú G: Y5, 48, 52, Z6, Z7 a kódy Q.

Plánovanie obnovných rubov a rozčleňovania je nepovinné, tzn. odporúčame sa vyhnúť takémuto plánovaniu. Týka sa to aj použitia ostatných kódov zo skupiny G.
Súčasťou plánu musia byť konkrétne obmedzenia ťažby – schválené požiadavky a záväzné stanoviská dotknutých subjektov. Nie však plánovanie na časti porastu iného hospodárskeho spôsobu. Akceptuje sa len jeden hospodársky spôsob a pri plánovaní obnovnej ťažby výber kódov zo skupiny Q (napr. Q1, Q4, Q9).

- 3-etážový porast bez odkrytých plôch

1. etáž (zakm. 0,65) E: 58 G: Y5, Q1, Q4, Q7, Z7 J: 01, 10, 17, 31
2. etáž (zakm. 0,30) E: 58 H: 45, 12, 07
3. etáž (zakm. 0,10) E: 58 H: 45, 87, 01

- 2-etážový rozpracovaný porast s odkrytými plochami lesa s následným porastom a s výskytom odkrytej plochy bez následného porastu (holiny)

1. etáž (zakm. 0,60) E: 58 G: Y5, Q1, Q4, Q7, Z7 J: 01, 10, 02, 17, 28, 31
2. etáž (zakm. 0,30) E: 58 H: 45, 89, 07, 81, 12, 01

Holina je popísaná v rámci 1. etáže (redukovaná holina) a plánované sú staré úlohy zalesňovania.

Následný porast na odkrytých plochách s výmerou nižšou ako 0,30 ha sa popisuje ako 2. etáž a plánuje sa výchova (na rozdiel od prebudovy výchovou je plocha výchovy takmer vždy nižšia ako výmera porastu a je vhodné použiť aj všeobecný kód 87 alebo H: 12. V prípade, že ťažbový zásah (plocha výchovy je 0,00 ha) nebude plánovaný nedoporučuje sa uvádzať všeobecný kód 99 – „bez zásahu“. Vždy sa plánuje aktívny manažment napr. H: 45, 42.
Výchovu mladých lesných porastov (etáží a porastových skupín s menšou výmerou) pri prebudove obnovou je potrebné vnímať inak ako výchovu lesných porastov pri prebudove výchovou rovnovekých lesných porastov väčších výmer. Dôvodom je vplyv materského

porastu na následný porast pri prebudove obnovou (clonenie, nižšia redukovaná plocha následného porastu a poškodzovanie vplyvom ťažby materských stromov a pod.).

- 2-etážový porast s odkrytými plochami lesa s následným porastom a so zmapovanou 2. porastovou skupinou s následným porastom a zvyškami materského porastu.

1. PS 1. etáž (zakm. 0,70) E: 58 G: Y5, Q1, Q4, Q7, J: 01, 10, 17, 28
1. PS 2. etáž (zakm. 0,20) E: 58 H: 45, 12, 01, DZ, 14, 15
2. PS (zakm. 1,00) E: 58 H: 45, 01, DZ, 14, 15, 28
2. PS 9. etáž E: 58 G:48, (S5), Z7

V prípade, že ide o rovnaký mladý lesný porast v 2. PS a v 1. PS 2. etáž - predpis je veľmi podobný. Použitie kódov pri plánovaní výchovy (časť H:) nie je obmedzené.
Pri zvyškoch materského porastu je vhodnejšie namiesto kódu 99 – „bez zásahu“ uviesť kódy G: 48, Z7 alebo je možné použiť aj nový všeobecný kód S5 – „úmyselná ťažba sa neplánuje“ v skupine kódov G.

Stanovištná vhodnosť drevín pre plánovanie prebudovy obnovou na PBHL

A.48 Optimálne prirodzené drevinové zloženie lesov pre hospodárenie prírode blízkym spôsobom podľa HSLT je vyjadrené v Tabuľke č. 2. Na základe drevinového zloženia porastu a Tabuľky č. 2 vyhotovovateľ posúdi, či návrh na zaradenie porastov do prebudovy obnovou, s ohľadom na stanovištnú vhodnosť zastúpených drevín a možnosti pre ich prirodzenú obnovu, zodpovedá možnosti plánovať prebudovu obnovou na PBHL. Ak drevinové zloženie v poraste neumožňuje dosiahnutie optimálneho stavu v zmysle Tabuľky č. 2, vyhotovovateľ PSL vylúči plánovanie prebudovy obnovou na PBHL v takomto poraste. Nie je to však limitujúce vo vzťahu k plánovaniu prebudovy na PBHL ako takej. Po prerokovaní s obhospodarovateľom lesa je možné preradiť porast do prebudovy cez následnú generáciu lesného porastu ak sú pre to splnené predpoklady.

Tabuľka č. 2

HSLT	Optimálne (prirodzené) drevinové zloženie			
	Dominantné dreviny (skupiny) so zast. nad 30 % **(nad 60 %)**	Vedľajšie dreviny (skupiny) so zast. 10 - 30 %	Ostatné primiešané dreviny so zast. do 10 %	Prípravné dreviny
101	DP	(CR,DZ), (DR,HR,HO,MH,MK) (JK,JP,BP,JM,LM,LV,CS,BX)		
102	**(DZ,CR,DP)**	(HB), (JP,BP,JM,LM,LV,CS,BX,JS)	DR, HR, HO, MH, MK	DR, HR, HO, MH, MK, JP, JT, JK
104	**DZ**	BR		BR, OS
105	**(DZ,CR)**	HB	BR, LM	BR, OS
107	**BO**	DZ	BR	BR
108	(DZ,DL)	(CR), (HB), (JP,LM,LV,BX,BP,JM,CS)	JT	OS, JP, HB, JT, BR
109	(DZ,DL), (CR)	(HB), (JP,LM,LV,BX,BP,JM,CS)	JT, MK	OS, JP ,HB, JT, BR
111	(DZ,DL)	(CR), (HB), (JP,LM,LV,BX,BP,JM,CS,JS)	JT	OS, LI, BR, CS, HB, JP, JT, VR, JL

Tabuľka č. 2

HSLT	Optimálne (prirodzené) drevinové zloženie			
	Dominantné dreviny (skupiny) so zast. nad 30 % **(nad 60 %)**	Vedľajšie dreviny (skupiny) so zast. 10 - 30 %	Ostatné primiešané dreviny so zast. do 10 %	Prípravné dreviny
112	**(BO)**, (DZ)		LM,LV,BR	BR
113	(BO), (DZ)	HB	LP,JM,CS	BR, HB
117	(DZ,DL,CR), (JM,JP,LM,LV,BP,BV,BX)		DP, MK, JT	OS, LI, BR, CS, HB, JP, JT, VR, JL
121	**(DZ,DL)**	(BR), (JL)	TP, OS, LV, LM, JM, JS	BR, JL, OS, VR
122	**JL**	(BR), (DL)		BR, JL, OS, VR
123	(DZ,DL)	(CR), (HB), (JP,LM,LV,BX,BP,JM,CS,JS)	JT	OS, LI, BR, CS, HB, JP, JT, VR, JL
124	DL	(JU,JS), (TB,TC,OS) (BP,JP,LP,HB,VZ,LM,LV,CR)	JP, JT, TP	TP, VZ, JP, JT, VR, OS, LI
125	(JU,JS), (DL)	(TB,TC)	JL, VB, VF, BP, JP, JT	VB, VF, TB, TC, JL, BP, OS, VR
126	**(VF,VB)**	(JL), (TB,TC)	BP, JT, JS, DL	
131	(TB,TC) (BP,LM,CS,HR,HB,JP,OS)	(DL,CR)		
135	(DL), (JU,JS)	BP	TC, TB, TP, OS, VZ, JP, JT, LM, LV, HB	TP, VZ, JP, JT, VR, OS
191	**(DZ,CR,DP)**	(HB), (DR,HR,HO,MH,MK,JK) (JP,LM,LV,BX,BP,JM,CS),		DR, HR, HO, MH, MK, JP, JT, JK
192	**JL**	(BR), (DL)		BR, JL, OS, VR
196	**(VF,VB)**	JL	TB, TC, BP, JT, JS, DL	
199	(DZ,DL), (CR,DP)		HB, JP, LM, LV, BX, BP, JM, CS, JS, JT, MK	OS, JP, HB, JT, BR
201	**(DZ,DP,CR)**	(BK,HB), (JP,CS,LP,LV,JM)	DR, MH, HR, HJ, MK, BO	MK, DR, HR, HJ, LI, BR, OS, VR, MH
202	DZ	(CR), (HB), (BK), (JM,LM,LV)	BX, MK, CS, JP, BP	VR, BR, OS, LI, HB, JP
203	**BO**	(DZ,DP,CR), (BK,HB), (JP,CS,LP,LV,JM)	DR, MH, HR, HJ, MK	MK, DR, HR, HJ, LI, BR, OS, VR, MH
204	**DZ**	(BK), (BR,OS,JB)	HB, JM, LM, CS, BP, JP, BX, DP	BR, OS, JB
205	**DZ**	BK	HB, BR, OS, JB, JM, LM, CS, BP, JP, BX	BR, OS, JB

Tabuľka č. 2

HSLT	Optimálne (prirodzené) drevinové zloženie			
	Dominantné dreviny (skupiny) so zast. nad 30 % **(nad 60 %)**	Vedľajšie dreviny (skupiny) so zast. 10 - 30 %	Ostatné primiešané dreviny so zast. do 10 %	Prípravné dreviny
208	**DZ**	(BK), (HB), (JM,LM,LV,JP,JS)	BX, CS, BP, MK	VR, BR, OS, LI, HB, JP
209	**DZ**	(BK), (HB)	JM, LM, LV, CR, BX, CS, JP, BP	VR, BR, OS, LI, HB, JP
211	DZ	(BK), (HB)	JM, LM, LV, BX, CS, JP, BP	VR, BR, OS, LI, HB, JP
213	**(DZ,DL)**	(HB), (JM,LM,LV)	BK, BX, CS, JP, BP, JL, CR	VR, BR, OS, LI, HB, JP
216	DZ	(BK), (HB), (JM,LM,LV,JP,JS)	CR, BX, MK, CS, BP	VR, BR, OS, LI, HB, JP
217	(DZ), (JM,LM,LV,JP,JS)	(CR,DP,BK), (HB)	BX, MK, CS	VR, BR, OS, LI, HB, JP
292	DZ	(HB), (CR)	JM, LM, LV, BX, MK, CS, JP, BP	VR, BR, OS, LI, HB, JP
293	**(DZ,DL)**	(HB), (JM,LM,LV)	BK, BX, CS, JP, BP, JL, CR	VR, BR, OS, LI, HB, JP
295	**DZ**	BK	HB, BR, OS, JB, JM, LM, CS, BP, JP, BX	BR, OS, JB
296	DZ	(BK), (HB), (JM,LM,LV,JP,JS)	CR, BX, MK, CS, JP, BP	VR, BR, OS, LI, HB, JP
299	**(DZ,CR)**	BK	HB, JM, LM, LV, BX, CS, BP, JP	VR, BR, OS, LI, HB, JP
301	**BK**	(DZ), (HB)	BX, LM, LV, JH, JM, JS, JP, MK,DR	DR ,HB, HJ, MH, MK, BR,
302	**BK**	(DZ), (JM,JH,JS,LM,LV,BX,BH,CS)	JP, MK, HB	HB, VR, OS, MK,JP
303	**BO**	(BK,JM,JH,LM,LV,DZ,CR)	MK, BX, CS, JP, MH, JB, HR, DR, HJ, LI, SC	DR, HJ, BR, MK, JB, RU,
304	(BK), (DZ)		HB, BR, OS, JP, JB, JM, JH, LM,JD	BR, OS, VR
305	**BK**	DZ	HB, JM, LM, JP, CS, BR, OS, JB, JD	BR, OS, VR
310	**BK**	DZ	HB, JM, LM, JP, CS, BR, OS, JB, JD	BR, OS, VR, HB, JL, JP
311	**BK**	DZ	HB, JM, LM, LV, JH, JS, BH, JP, CS, BX, JD	BR, OS, VR, HB, JL, JP
312	BO	(LM,LV,JH,JM,BH), (BK), (DZ)	BX, CS, JP, HB, MK, JB, SC	
313	**BK**	(DZ,DL)	HB, JM, LM, LV, JH, JS, BH, JP,	BR, OS, VR, HB, JL, JP, JX

Tabuľka č. 2

HSLT	Optimálne (prirodzené) drevinové zloženie			
	Dominantné dreviny (skupiny) so zast. nad 30 % **(nad 60 %)**	Vedľajšie dreviny (skupiny) so zast. 10 - 30 %	Ostatné primiešané dreviny so zast. do 10 %	Prípravné dreviny
			CS, BX, JD, JL, JX	
315	BO	(LM,LV,JH,JM,JS,BH), (DZ), (BK)	BR, HB, OS, JB, JD	BR, OS, VR, HB, JP,
316	BK	(DZ), (HB)	JM, LM, LV, JH, JS, BH, JP, CS, BX, JD	BR, OS, VR, HB, JP
317	(BK), (LM,LV,JM,JH,JS,BH)	DZ	HB, JP, BX, MK, CS, JD	HB, OS, JP, VR, BR,
320	(BO), (LM,LV,JM,JH,BH)	(DZ), (BK)	CS, JP, HB, JB, SM, JD	BR, OS, JB, VR, JL, JX
323	**(JL,JX)**	JS	JH, JM, BH,VR, OS, TD, BR	BR, OS, VR
392	**BK**	DZ	HB, BX, LM, LV, JH, JM, JS, CS, JP, MK	HB, BR, OS, VR, MK, JP,
393	**BK**	(DZ,DL)	HB, JM, LM, LV, JH, JS, BH, BX, CS, JP, JL, JX, JD	BR, OS, VR, HB, JL, JP, JX
395	**BK**	DZ	HB, LM, JM, CS, JP, BR, OS, JB, JD	BR, OS, VR
396	BK	DZ	HB, JM, LM, LV, JH, JS, BH, BX, CS, JP, JD	BR, OS, VR, HB, JP
399	**(JL,JX)**	(JS), (VR,OS,TD,BR)	JH, JM, BH	BR, OS, VR
401	**BK**	(BO), (JM,JH,LV,LM,JS,BH), (MK,HB,BX,JB,CS)	JD, SC, DZ	BR, OS, JB, MK, LI, DR, VR
402	**BK**	(JM,JH,LV,LM,JS,BH), (MK,HB,BX,JB,CS)	BO, JD, SC, DZ	BR, OS, JB, MK, LI, DR, VR
404	**BK**	(DZ), (JD)	JM, JH, LM, LV, BH, HB, CS, BR, OS, BO, SC	BR, HB, OS, JB, VR
405	**BK**		JD, DZ, JH, LM, LV, BH, BR, OS, HB, CS	BR, OS, VR, JB, HB
407	BO	(DZ), (BK)	JD, JM, JH, LM, LV, BR, HB, JB, CS	BR, OS, JB, HB, VR
409	BK	(DZ), (JD)	JH, JM, LM, LV, JS, BH, HB, BR, OS, CS	BR, OS, VR, JB, HB
410	**BK**	(JM,JH,LV,LM,JS,BH)	OS, CS, DZ	BR, OS, VR, JB, HB
411	**BK**	(JD), (JM,JH,LV,LM,JS,BH)	OS, CS, BX, HB, DZ	BR, OS, VR, JB, HB

Tabuľka č. 2

HSLT	Optimálne (prirodzené) drevinové zloženie			
	Dominantné dreviny (skupiny) so zast. nad 30 % **(nad 60 %)**	Vedľajšie dreviny (skupiny) so zast. 10 - 30 %	Ostatné primiešané dreviny so zast. do 10 %	Prípravné dreviny
413	**BK**	(JD), (JM,JH,LV,LM,JS,BH)	OS, CS, BX, HB, DL, DZ, JL, JX	JL, JX, BR, OS, VR, JB, HB
415	(JD), (DZ)	(BK), (SM)	LM, LV, JM, JH, JS, BH, CS, BR, OS, HB	
416	**BK**	(JD), (JM,JH,LV,LM,JS,BH)	OS, CS, BX, HB, DZ	BR, OS, VR, JB, HB
417	(BK), (JM,JH,LV,LM,JS,BH)	(CS,MK,HB)	JD, DZ	VR, OS, LI, CS, MK, HB,
420	**DZ**	(JD), (LM,LV,JH,JM,JS,BH,CS)	BK	JL, JX, BR, OS, VR, JB, HB
421	(LM,LV,BH,JS,JM,JH)	(BO), (SM), (JD), (DZ,DL,BK)		JL, JX, BR, OS, VR, JB, HB
425	BO	(DZ), (LM,LV,JH,JM), (BK), (JD)	SM, BR, HB, CS, OS	BR, OS, HB, JB,
426	BK	(DZ), (JD), (JH,JM,LM,LV,JS,BH)	HB, BR, OS, CS	BR, OS, VR, JB, HB
431	(DZ), (JD)	(LM,LV,JH,JM,JS,BH,CS), (BK)		JL, JX, BR, OS, VR, JB, HB
435	**BK**	JD	JH, JM, LM, LV, BH, BR, OS, CS, HB	BR, OS, JB, VR,
445	**BK**	(DZ), (JD)	JH, JM, LM, LV, BH, BR, OS, CS, HB	BR, HB, OS, JB, VR
492	**BK**	(JH,JM,LM,LV,JS,BH)	MK, HB, BX, JB, CS, JD, BO, SC, DZ	BR, OS, JB, MK, LI, DR, VR
493	**BK**	(JD), (JM,JH,LV,LM,JS,BH)	OS, CS, HB, JL, JX, DZ	JL, JX, BR, OS, VR, JB, HB
495	**BK**		JD, DZ, JH, LM, LV, BH, BR, OS, HB, CS	BR, OS, VR, JB, HB
496	**BK**	(JD), (JM,JH,LV,LM,JS,BH)	OS, CS, HB, DZ	BR, OS, VR, JB, HB
497	BK	(DZ), (JD), (JH,JM,LM,LV,JS,BH)	HB, BR, OS, CS	BR, OS, VR, JB, HB
498	**BK**	(DZ), (JD)	JM, JH, LP, LV, BH, HB, CS, BR, OS, BO, SC	BR, HB, OS, JB, VR
499	**BK**	JD	JM, JH, LP, LV, BH, HB, CS, BR, OS	BR, OS, JB, VR
501	BK	(BO,SC), (MK,JB) (JH,JS,BH,JM,LM,LV)	JD, SM	MK, JB, OS, VR, BR
502	BK	(JD), (JS,JH)	JM, LM, LV, BH, MK, CS, BO, SC, SM	MK, JB, VR, BR, OS, JP

Tabuľka č. 2

HSLT	Optimálne (prirodzené) drevinové zloženie			
	Dominantné dreviny (skupiny) so zast. nad 30 % **(nad 60 %)**	Vedľajšie dreviny (skupiny) so zast. 10 - 30 %	Ostatné primiešané dreviny so zast. do 10 %	Prípravné dreviny
504	(BK), (JD), (SM)		SC, BO, JH, BR, JB, OS, DZ	BR, OS, VR, JB
505	(BK), (JD)	SM	JH, BH, LV, LM, JS, JM, JB, BR, OS, SC, BO	BR, OS, VR, JB
506	**BK**	JD	JH, JM, JS, BH, LM, LV, BR, OS, JB, VR	BR, OS, JB, VR
511	(BK), (JD)	JH,JS,BH,JM,LM,LV	SM, JB, OS, VR, BR	VR, OS, BR, JB, JL, JX
512	BO	(JD), (BK,JH), (SM), (SC)	LM, LV, JM, JS, MK, JB, OS	BR, OS, JB, VR, MK
513	BK	(JD), (JH,JS,BH,JM,LM,LV), (SM)	JL, JX, OS, VR, BR	JL, JX, VR, OS, BR, JB
514	SM	(BO), (JD), (SC)	JH, BK, DZ, JM, BH, JS, LM, LV, BR, JB, OS, VR	BR, JB, OS, VR, JX, JL
515	SM	(BO), (JD), (SC), (JH,BK)	JM, LM, LV, BH, BR, JB, OS, VR, JX, JL	BR, JB, OS, VR, JX, JL
516	(BK), (JH,JS,BH,JM,LM,LV)	JD	SM, JB, OS, VR, BR	VR, OS, BR, JB, JL, JX
517	(BK), (JH,JS,BH,JM,LM,LV)	JD	BO, SC, SM, MK, OS, VR	
518	**BK**	JH	JD, JS, BH, LM, LV, JB, MK	JB, BR, OS, VR
521	BO	(BK,JH), (SM), (JD), (SC)	LM, LV, JM, JS, MK, JB, OS	BR, OS, JB, VR, MK
522	(JD), (SM)	(BK), (BO,SC)	JH, JS, BH, JM, LM, LV, MK, JB	
523	(JD), (SM)	(JH,JS,BH,JM,LM,LV), (BK)	JX, JL, OS, JB, BR	BR, OS, VR, JB, JL, JX
524	SM	(JD), (BO,SC)	JH ,JB, BR, OS, VR	BR ,OS, JB, VR
525	(SM), (JD)	(SC,BO), (JH,BK)	LM, LV, JM, JS, BH, BR, OS, JB, VR	BR, OS, JB, VR
526	(JD), (JH,JS,BH,JM,LM,LV)	(SM), (BK)		BR, OS, VR, JB, JL, JX
531	(SM), (JH,BK)	(JD), (BO,SC)	JS, BH, JM, LM, LV, JB, BR, MK	BR ,OS, JB, VR, MK
532	JD	(SM), (BO,SC), (BK,JH)	JS, BH, JM, LM, LV, JB, BR, MK	BR, OS, JB, VR, MK
535	SM	(BO), (JD), (JH,BK)	SC, JM, BH, JS, LM, LV, JL, JX, BR, JB, OS, VR	BR ,JB, OS, VR, JX, JL
536	(JD), (SM)	(SC,BO), (JH,BK)	BH, JS, LM, LV, JB, BR	BR, OS, JB, VR, JX, JL

Tabuľka č. 2

HSLT	Optimálne (prirodzené) drevinové zloženie			
	Dominantné dreviny (skupiny) so zast. nad 30 % **(nad 60 %)**	Vedľajšie dreviny (skupiny) so zast. 10 - 30 %	Ostatné primiešané dreviny so zast. do 10 %	Prípravné dreviny
541	(JD), (SM)	(JH,BK)	BH, JS, LM, LV, JB, BR	BR, OS, JB, VR, JX, JL
545	(SM), (JD)	(JH,BK)	SC, BO, LM, LV, JM, JS, BH, JL, JX, BR, OS, JB, VR	BR, OS, JB, VR, JL, JX
546	(SM), (JD)	(SC,BO), (JH,BK)	JB, BR, OS, VR	BR, OS, JB, VR
556	(BK), (JD)	SM	SC, BO, JH, BR, JB, OS	BR, OS, VR, JB
561	(JD), (SM)	(JH,JS,BH,JM,LM,LV), (BK)	OS, VR, JB	BR, OS, VR, JB, JL, JX
571	(JH,JS,BH,JM,LM,LV)	(JD), (SM), (BK)	OS, VR, JB, BO, SC	BR, OS, VR, JB, JL, JX
584	SM	(BO), (JD), (JH)	SC, JM, BH, JS, LM, LV, BK, JL, JX, BR, JB, OS, VR	
589	(JD), (JH,JS,BH,JM,LM,LV)	(SM), (BK)	OS, VR, JB	BR, OS, VR, JB, JL, JX
590	(JD), (SM)	(SC,BO), (JH,BK)	BH, JS, LM, LV, JB, BR	BR, OS, JB, VR, JX, JL
591	(BK), (JD)	SM	SC, BO, JH, BR, JB, OS	BR, OS, VR, JB
592	BK	(JD), (JH,JS,BH,JM,LM,LV), (BO,SC)	MK, JB, CS, SM	MK, JB, VR, BR, OS, JP
593	(BK), (JD)	(JH,JS,BH,JM,LM,LV), (SM)	JL, JX, OS, BR	JL, JX, VR, OS, BR, JB
594	(JD), (SM)	(BK), (JH), (BO,SC)	JS, BH, JM, LM, LV, MK, JB	
595	BK	(JD), (SM)	SC, BO, JH, BH, JS, JM, LM, LV, BR, JB, OS	BR, OS, VR, JB
596	(BK), (JH,JS,BH,JM,LM,LV)	JD	SM, JB, OS, VR, BR	VR, OS, BR, JB, JL, JX
597	**BK**	JD	JH, JM, JS, BH, LM, LV, BR, OS, JB, VR	BR, OS, JB, VR
598	SM	(JD), (SC,BO), (JH,BK)	JB, BR, OS, VR	BR, OS, JB, VR
599	(JD), (SM)	(SC,BO), (JH,BK)	BH, JS, LM, LV, JB, BR	BR, OS, JB, VR, JX, JL
601		(BK), (SM), (SC,BO), (JD), (JH,JS,BH,JM,LM,LV), (MK,BR,JB)		MK, BR, JB, OS, VR
602	BK	(JD), (SM), (JH,JS,BH)	MK, JB, BR, OS, SC, BO	VR, OS, BR, JB, MK, JL, JX

Tabuľka č. 2

HSLT	Optimálne (prirodzené) drevinové zloženie			
	Dominantné dreviny (skupiny) so zast. nad 30 % **(nad 60 %)**	Vedľajšie dreviny (skupiny) so zast. 10 - 30 %	Ostatné primiešané dreviny so zast. do 10 %	Prípravné dreviny
604	SM	(JD), (BK)	SC, JH, JB, BR	BR, JB, OS, VR
605	(SM), (BK)	JD	JH, JS, BH, SC, JB, BR, OS	BR, JB, OS, VR
606	**BK**	(JD), (JH,JS,BH)	JB, BR, OS	JB, BR, OS, VR
611	(BK), (JD)	(SM), (JH,JS,BH)	JB, BR, OS	VR, OS, BR, JB, JL, JX
613	JD	(BK), (SM), (JH,JS,BH)	JL, JX, JB, BR, OS	VR, OS, BR, JB, JL, JX
614	**SM**	(JD), (BO)	JL, JX, JB, BR, OS, VR, SC	BR, OS, JB, VR, JX, JL
615	SM	(JD), (BK)	JH, BR, JB, JX	BR, JB, OS, VR, JX
616	(BK), (JD)	(SM), (JH,JS,BH)	JB, BR, OS	VR, OS, BR, JB, JL, JX
617	(BK), (JH,JS,BH)	(JD), (SM)	SC, BO, MK, JB, BR, VR	MK, JB, OS, VR, BR
618	**BK**	(JH,JS,BH), (JD)	SM, JB, BR, VR	BR, OS, VR, JB, MK
621	SM	(JH), (JD), (SC,BO)	BK, JS, BH, JM, LM, LV, MK, JB, BR, VR	MK, BR, JB, OS, VR
622	JX,JL	(BR), (SM,JD), (SC,BO), (VR,OS,JB)	JH	BR, OS, JB, VR, JX, JL
623	**JX,JL**	(SM), (OS,VR,BR,JB)	JS, JH, BH, JD	JX, JL, BR, VR, OS, JB
624	SM	(BO), (JD), (SC)	JH, JB, BR	JB, BR, OS, VR
625	SM	(BO), (JD), (SC)	JH, BK, JB, BR, JX, JL	JB, BR, OS, VR, JX, JB
626	**SM**	JD	SC, JB, BR, JH, BK	JB, BR, OS, VR
627	SM	(JD), (JH,BK,JS,BH)	SC, BO, JB, BR, OS, VR	BR, OS, JB, VR, JL, JX, MK
628	(BK), (SM)	JD	JH, JB, BR	
631	(JD), (SM)	(JH,BK, JS,BH,JM,LM,LV)	JB, BR, SC	BR, OS, VR, JB, JL, JX
632	(SM), (JD), (JH,BK,JS,BH)	(SC)	MK, JB, BR, OS	JB, OS, VR, BR
633	(JX,JL), (VF)		SM, JH, JS, BR, OS, TP	VR, JX, JL, BR, OS
634	**SM**	JD	JB, BR, SC, JH	JB, BR, OS, VR

Tabuľka č. 2

HSLT	Optimálne (prirodzené) drevinové zloženie			
	Dominantné dreviny (skupiny) so zast. nad 30 % **(nad 60 %)**	Vedľajšie dreviny (skupiny) so zast. 10 - 30 %	Ostatné primiešané dreviny so zast. do 10 %	Prípravné dreviny
635	**SM**	(JD), (JH,BH)	SC, BO, JB, BR, OS, JX	JB, BR, OS, VR, JX
636	(SM), (JD)	(JH,BK,BH)	SC, JB, BR, OS	JB, OS, VR, BR
637	(SM), (JH,JS,BH)	JD	KS, SC, BO, MK, JB, BR, VR, JX	MK, JB, OS, VR, BR, JX
642	SM	(JH), (JD), (BK)	SC, BO, JS, BH, JM, LM, LV, MK, JB, BR, VR	MK, BR, JB, OS, VR
644	(SM), (SC)		JD, BO, JB, BR, OS, JH, LB	BR, OS, JB, VR
645	(SM), (JD)	(JH,BK,BH)	JL, JX, VR, JB, BR, OS, SC, BO	JX, JL, JB, OS, VR, BR
646	(JD), (SM), (JH,JS,BH,JM,LM,LV)	BK	MK, JB	BR, OS, VR, JB, MK
655	SM	(BO), (JD), (SC)	JH, BK, JB, BR	JB, BR, OS, VR, JX, JB
665	**SM**	(JD), (SC)	JH, BK, JB, BR	JB, BR, OS, VR
666	SM	(JD), (BK)	SC, JH, JB, BR	BR, JB, OS, VR
673	(JD), (SM)	(JH,JS,BH,JM,LM,LV,BK)	JL, JX, JB, OS, BR, VR	JX, JL, BR, OS, VR, JB
675	(SM), (JD)	(JH,BH,JM,LM,LV,BK)	JB, BR, OS, SC	JB, OS, VR, BR
685	SM	(SC), (JD)	JH, BK, JB, BR, OS, BO, LB	BR, OS, JB, VR
688	(JD), (JH,JS,BH,JM,LM,LV)	(SM), (BK)	MK, JB	BR, OS, VR, JB, MK
689	(SC), (SM)	(BO), (MK,JB,BR)	JH, JD	MK, BR, JB, OS, VR
690	(SM), (JD)	(JH,BK,BH)	JB, BR, OS, SC	JB, OS, VR, BR
691	(SM), (JD)	(JH,BK,BH)	JB, BR, SC	JB, OS, VR, BR
692	BK	(JD), (SM), (JH,JS,BH,JM,LM,LV)	MK, JB, BR, OS, SC, BO	BR, OS, JB, VR
693	JD	(BK), (SM), (JH,JS,BH)	JL, JX, VR, OS, JB, BR	VR, OS, BR, JB, JL, JX
694	SM	(JD), (BK)	SC, JH, JB, BR	BR, JB, OS, VR
695	(BK), (JD)	SM	JH, JS, BH, JB, BR, OS	BR, OS, JB, VR
696	(BK), (JD)	(SM), (JH,JS,BH)	JB, BR, OS, VR	VR, OS, BR, JB, JL, JX

Tabuľka č. 2

HSLT	Optimálne (prirodzené) drevinové zloženie			
	Dominantné dreviny (skupiny) so zast. nad 30 % **(nad 60 %)**	Vedľajšie dreviny (skupiny) so zast. 10 - 30 %	Ostatné primiešané dreviny so zast. do 10 %	Prípravné dreviny
697	(JH,BK,JS,BH)	(SM), (JD), (SC)	MK, JB, BR, OS, SC	JB, OS, VR, BR
698	**SM**	(JD), (JH,BK)	SC, JB, BR	JB, BR, OS, VR
699	(SM), (JD)	(JH,BH,BK), (JL,JX,VR)	JB, BR, OS, SC, BO	JX, JL, JB, OS, VR, BR
719	**SM**	(JB), (SC)	JH, BR, VR, JX, JD, BK, LB, KS	JB, BR, OS, VR
729	**SM**	(LB), (SC)	JH, JB, BR, MK, VR, BK, KS	JB, BR, OS, VR, MK
739	**SM**	SC	LB, JH, BR, VR, JB, JD, KS	JB, BR, OS, VR
749	(SM), (LB)	(SC), (KS), (JB,BR,VR)	JH	JB, BR, OS, VR
759	**SM**	(JB,BR,VR,MK)	JH, JD, BK, SC, KS, LB	JB, BR, OS, VR, MK
769	**SM**	(BK), (JH), (JB,BR,MK)	SC, JD, KS, LB	JB, BR, OS, VR, MK
789	SM	(SC), (KS,LB), (MK,BR,JB)	BK, JH, BO	
815	(KS,BB)	(BO), (BR,JB,JL,JX,VR), (SM)		BR, OS, JB, VR, JX, JL
820	**KS**	(SM), (JB,VR,BR)	SC, JH, LB	JB, BR, VR
830	(KS), (SM)	(JB,VR,BR)	SC, JH, LB	JB, BR, VR
840	**KS**	(LB), (SM), (JB,VR,BR)	SC, JH	JB, BR, VR
850	**KS**	(SM), (JB,VR,BR,MK)	SC, LB, JH, BK	JB, BR, VR, MK
860	**KS**	(JB,VR,BR,MK)	SM, JH, SC, LB	JB, BR, VR, MK

Vysvetlivky:

Každá drevina alebo skupina drevín uvedená v zátvorkách samostatne dosahuje uvedené % zastúpenia, napr. (SM), (BO,SC) znamená, že SM sám dosahuje dané % a zároveň BO a SC dosahujú spolu (v rôznom pomere) dané %.

Skratky drevín sú doplnené o krovité dreviny charakteristické pre dané spoločenstvá: rakyta - VR, lieska - LI, pre hlohy bola použitá skratka HJ, aj keď sa môže jednať o iné druhy.

Objemový regulatív obnovnej ťažby pri plánovaní prebudovy obnovou na PBHL

A.49 Objemový regulatív ťažby v tabuľke č. 3 až č. 8 je vyjadrený percentom (Ť%) zo zásoby materského porastu na desaťročné obdobie a je stanovený osobitne podľa OD porastu pre dubové, borovicové lesy (agregovaný typ lesa 1) a pre lesy s dominantnými drevinami buk lesný, smrek obyčajný a jedľa biela (agregovaný typ lesa 2). Objemový regulatív obnovnej ťažby sa počíta automatizovane v zmysle bodu A.28 až A.33 a je zobrazený v novej časti „PBHL“ programového riešenia.

1. Objemový regulatív ťažby (vyjadrený v % zo zásoby lesného porastu) pre dubové, cerové, borovicové a smrekovcové porasty a ich zmesi a porasty s dominantným zastúpením prípravných drevín - breza, jarabina a pod. pri prebudove obnovou na PBHL (Tabuľka č. 3 až Tabuľka č. 5)

*ATL=**1** // OD=**50** alebo **60***

Tabuľka č. 3

ZRE	0,01-0,27	0,28 - 0,37	0,38 - 0,47	0,48-0,52	0,53-0,57	0,58-0,62	0,63-0,67	0,68-0,72	0,73-0,77	0,78-0,82	0,83-0,87	0,88-0,92	0,93-0,97	0,98+
DPO 1	**3,0%**	**6,5%**	**8,0%**	**9,5%**	**11,0%**	**12,5%**	**13,8%**	**15,0%**	**16,3%**	**17,5%**	**18,8%**	**20,0%**	**21,3%**	**22,5%**
DPO 2	**9,0%**	**13,0%**	**14,8%**	**16,5%**	**17,8%**	**19,0%**	**20,5%**	**22,0%**	**23,3%**	**24,5%**	**25,8%**	**27,0%**		
DPO 3	**17,0%**	**21,0%**	**22,8%**	**24,5%**	**26,0%**	**27,5%**	**28,8%**	**30,0%**	**31,3%**	**32,5%**				
DPO 4	**27,0%**	**31,0%**	**33,0%**	**35,0%**	**36,5%**	**38,0%**	**39,3%**	**40,5%**						
DPO 5	**41,0%**	**45,5%**	**47,3%**	**49,0%**	**50,5%**	**52,0%**								
DPO 6+	**58,0%**	**62,0%**	**64,0%**	**66,0%**										

*ATL=**1** // OD=**70** alebo **80***

Tabuľka č. 4

ZRE	0,01-0,27	0,28 - 0,37	0,38 - 0,47	0,48-0,52	0,53-0,57	0,58-0,62	0,63-0,67	0,68-0,72	0,73-0,77	0,78-0,82	0,83-0,87	0,88-0,92	0,93-0,97	0,98+
DPO 1	**2,5%**	**6,0%**	**7,5%**	**9,0%**	**10,5%**	**12,0%**	**13,3%**	**14,5%**	**15,8%**	**17,0%**	**18,3%**	**19,5%**	**20,8%**	**22,0%**
DPO 2	**8,5%**	**12,0%**	**13,5%**	**15,0%**	**16,5%**	**18,0%**	**19,5%**	**21,0%**	**22,3%**	**23,5%**	**24,8%**	**26,0%**		
DPO 3	**15,0%**	**19,0%**	**20,8%**	**22,5%**	**24,0%**	**25,5%**	**26,8%**	**28,0%**	**29,3%**	**30,5%**				
DPO 4	**22,5%**	**27,0%**	**28,8%**	**30,5%**	**31,8%**	**33,0%**	**34,3%**	**35,5%**						
DPO 5	**29,0%**	**33,5%**	**35,3%**	**37,0%**	**38,3%**	**39,5%**								
DPO 6+	**37,0%**	**42,0%**	**43,8%**	**45,5%**										

*ATL=**1** // OD=**90** alebo **99***

Tabuľka č. 5

ZRE	0,01-0,27	0,28 - 0,37	0,38 - 0,47	0,48-0,52	0,53-0,57	0,58-0,62	0,63-0,67	0,68-0,72	0,73-0,77	0,78-0,82	0,83-0,87	0,88-0,92	0,93-0,97	0,98+
DPO 1	**2,0%**	**5,5%**	**7,0%**	**8,5%**	**10,0%**	**11,5%**	**12,8%**	**14,0%**	**15,3%**	**16,5%**	**17,8%**	**19,0%**	**20,3%**	**21,5%**
DPO 2	**7,5%**	**11,0%**	**12,5%**	**14,0%**	**15,5%**	**17,0%**	**18,5%**	**20,0%**	**21,3%**	**22,5%**	**23,8%**	**25,0%**		
DPO 3	**12,0%**	**16,5%**	**18,3%**	**20,0%**	**21,5%**	**23,0%**	**24,5%**	**26,0%**	**27,3%**	**28,5%**				
DPO 4	**15,5%**	**20,5%**	**22,5%**	**24,5%**	**25,8%**	**27,0%**	**28,3%**	**29,5%**						
DPO 5	**18,5%**	**23,5%**	**25,5%**	**27,5%**	**28,8%**	**30,0%**								
DPO 6+	**21,0%**	**26,0%**	**28,0%**	**30,0%**										

ATL (agregovaný typ lesa), OD (obnovná doba porastu), ZRE (zakmenenie rubných etáží v dielci), DPO (desaťročie prebudovy obnovou)

2. Objemový regulatív ťažby (vyjadrený v % zo zásoby lesného porastu) pre bukové, jedľové a smrekové porasty, ich zmesi a ostatné lesné porasty pri prebudove obnovou na PBHL (Tabuľka č. 6 až Tabuľka č. 8).

*ATL=**2** // OD=**50** alebo **60*** *Tabuľka č. 6*

ZRE	0,01-0,27	0,28 - 0,37	0,38 - 0,47	0,48-0,52	0,53-0,57	0,58-0,62	0,63-0,67	0,68-0,72	0,73-0,77	0,78-0,82	0,83-0,87	0,88-0,92	0,93-0,97	0,98+
DPO 1	**4,0%**	**9,5%**	**11,3%**	**13,0%**	**14,3%**	**15,5%**	**16,8%**	**18,0%**	**19,3%**	**20,5%**	**21,8%**	**23,0%**	**24,3%**	**25,5%**
DPO 2	**9,5%**	**15,0%**	**16,8%**	**18,5%**	**19,8%**	**21,0%**	**22,3%**	**23,5%**	**24,8%**	**26,0%**	**27,3%**	**28,5%**		
DPO 3	**18,0%**	**23,5%**	**25,3%**	**27,0%**	**28,3%**	**29,5%**	**30,8%**	**32,0%**	**33,3%**	**34,5%**				
DPO 4	**29,0%**	**34,5%**	**36,5%**	**38,5%**	**39,8%**	**41,0%**	**42,3%**	**43,5%**						
DPO 5	**44,0%**	**49,0%**	**51,0%**	**53,0%**	**54,3%**	**55,5%**								
DPO 6+	**62,0%**	**67,0%**	**68,8%**	**70,5%**										

*ATL=**2** // OD=**70** alebo **80*** *Tabuľka č. 7*

ZRE	0,01-0,27	0,28 - 0,37	0,38 - 0,47	0,48-0,52	0,53-0,57	0,58-0,62	0,63-0,67	0,68-0,72	0,73-0,77	0,78-0,82	0,83-0,87	0,88-0,92	0,93-0,97	0,98+
DPO 1	**3,5%**	**8,0%**	**9,8%**	**11,5%**	**13,0%**	**14,5%**	**15,8%**	**17,0%**	**18,3%**	**19,5%**	**20,8%**	**22,0%**	**23,3%**	**24,5%**
DPO 2	**9,0%**	**13,5%**	**15,3%**	**17,0%**	**18,5%**	**20,0%**	**21,3%**	**22,5%**	**23,8%**	**25,0%**	**26,3%**	**27,5%**		
DPO 3	**16,5%**	**20,5%**	**22,3%**	**24,0%**	**25,5%**	**27,0%**	**28,3%**	**29,5%**	**30,8%**	**32,0%**				
DPO 4	**24,0%**	**28,5%**	**30,3%**	**32,0%**	**33,3%**	**34,5%**	**35,8%**	**37,0%**						
DPO 5	**32,5%**	**37,0%**	**38,8%**	**40,5%**	**41,8%**	**43,0%**								
DPO 6+	**42,0%**	**47,0%**	**48,8%**	**50,5%**										

*ATL=**2** // OD=**90** alebo **99*** *Tabuľka č. 8*

ZRE	0,01-0,27	0,28 - 0,37	0,38 - 0,47	0,48-0,52	0,53-0,57	0,58-0,62	0,63-0,67	0,68-0,72	0,73-0,77	0,78-0,82	0,83-0,87	0,88-0,92	0,93-0,97	0,98+
DPO 1	**2,0%**	**7,0%**	**8,8%**	**10,5%**	**11,8%**	**13,0%**	**14,3%**	**15,5%**	**16,8%**	**18,0%**	**19,3%**	**20,5%**	**21,8%**	**23,0%**
DPO 2	**8,0%**	**13,0%**	**14,8%**	**16,5%**	**17,8%**	**19,0%**	**20,3%**	**21,5%**	**22,8%**	**24,0%**	**25,0%**	**26,0%**		
DPO 3	**12,5%**	**17,0%**	**18,8%**	**20,5%**	**22,0%**	**23,5%**	**25,0%**	**26,5%**	**27,8%**	**29,0%**				
DPO 4	**16,0%**	**21,0%**	**23,0%**	**25,0%**	**26,3%**	**27,5%**	**28,8%**	**30,0%**						
DPO 5	**19,0%**	**24,0%**	**26,0%**	**28,0%**	**29,3%**	**30,5%**								
DPO 6+	**22,0%**	**27,0%**	**29,0%**	**31,0%**										

ATL (agregovaný typ lesa), OD (obnovná doba porastu), ZRE (zakmenenie rubných etáží v dielci), DPO (desaťročie prebudovy obnovou)

B. Prebudova na PBHL cez následnú generáciu lesného porastu

B.1 Prebudova na PBHL cez následnú generáciu lesného porastu (ďalej „prebudova cez následný porast“) sa v PSL plánuje buď ako prebudova cez následný porast v mladých, nepôvodných, fenotypovo nevhodných alebo poškodených lesných porastoch, v ktorých sa neplánuje obnova, alebo sa jedná o obnovu porastu na holine alebo sa plánuje pri obnove materského lesného porastu ako osobitný prípad prebudovy na PBHL.

Lesný porast v prebudove cez následný porast je vymedzený buď ako dielec alebo čiastková plocha alebo na rozdiel od lesných porastov v prebudove obnovou ho možno plánovať samostatne až pre úroveň porastovej skupiny. Vymedzenie lesa v prebudove cez následný porast je plošné (na porast), tzn. že všetky etáže v poraste s plánovanou prebudovou cez následný porast (až na úroveň porastovej skupiny) sú zaradené do prebudovy cez následný porast.

B.2 V prípade, že je lesný porast určený na prebudovu cez následný porast vymedzený ako porastová skupina, ostatné porastové skupiny v rámci dielca alebo čiastkovej plochy môžu byť zaradené len do prebudovy cez následný porast alebo do prebudovy výchovou (a nemožno v nich plánovať prebudovu obnovou). Zároveň platí, že všetky JPRL v rámci dielca musia byť začlenené do prebudovy na PBHL, resp. do PBHL.

B.3 Na rozdiel od lesných porastov v prebudove obnovou výmera plochy lesného porastu určeného na prebudovu cez následný porast sa môže zmenšovať, napr. vytváraním porastových skupín s následným stanovištne vhodným mladým lesným porastom. Tieto porastové skupiny prechádzajú do prebudovy výchovou.

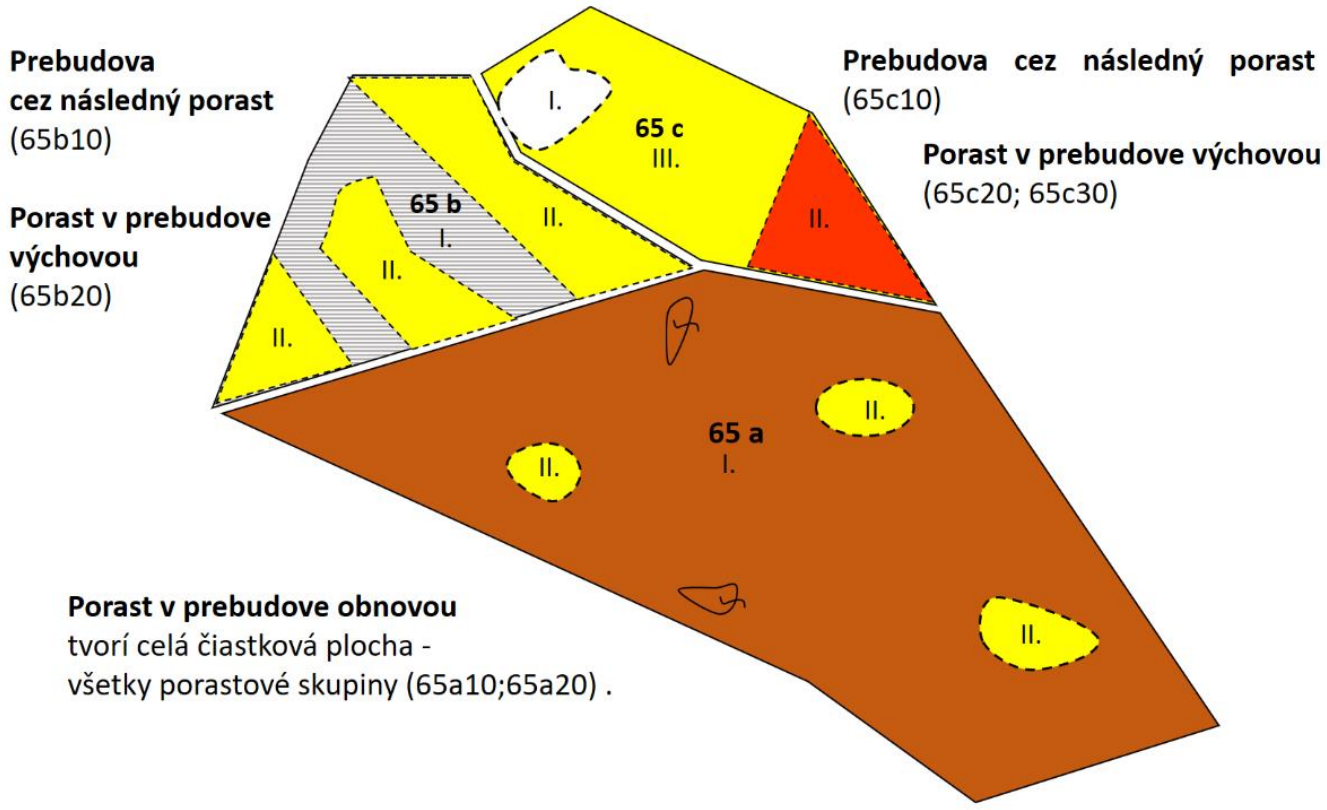

B.4 Prebudova cez následný porast sa plánuje na ploche lesných porastov, ktoré budú nahradené následným lesným porastom, ktorý bude (následne) predmetom prebudovy na PBHL.

Pri prebudove cez následný porast je rozhodujúce dosiahnutie stanovištne vhodného drevinového zloženia následného porastu s dobrým zdravotným stavom po celej ploche porastu a jeho uvoľňovanie.

B.5 K prebudove cez následný porast patria predovšetkým osobitné prípady prebudovy na PBHL vymedzené vyhláškou o HÚL a OL pre špecifické prípady stavu lesných porastov (§ 24a ods. 5 písm. a), b), c) vyhlášky o HÚL a OL):

- lesné porasty s výskytom nepôvodných alebo fenotypovo nevhodných drevín, ktoré je žiaduce urýchlene odstrániť. Môže ísť aj o prípady, kedy nie všetky stromy materského lesného porastu sú nežiadúce a ponechajú sa v určitom zakmenení s pozitívnym vplyvom na následný porast.
- lesné porasty silne poškodené a odumierajúce, v ktorých sa uskutočňuje prebudova výchovou, prebudova obnovou alebo prebudova cez následný porast a ďalším hospodárením nie je možné dodržať veľkosť a šírku obnovných prvkov dovolených pri PBHL (§ 18 ods. 4 zákona). Môže ísť aj o mladé lesné porasty s plánovanou obnovou.
- lesné porasty obnovne rozpracované po uplynutí polovice obnovnej doby. V týchto prípadoch ide o podporu existujúcej prirodzenej obnovy, podsadby a podsejby cieľových drevín v lesných porastoch na obnovných prvkoch, na ktorých sa vykonala najmenej prípravná fáza až presvetľovacia fáza obnovného rubu podrastového hospodárskeho spôsobu. Ide o lesné porasty, ktoré sú pri 20 ročnej obnovnej dobe v 2. desaťročí OD, pri 30 ročnej obnovnej dobe v 2. – 3. desaťročí OD alebo pri 40 ročnej obnovnej dobe v 3. desaťročí OD. Pri zaraďovaní týchto porastov sa musí zohľadňovať skutočný začiatok obnovy, rozpracovanosť lesného porastu a existencia následného porastu cieľových drevín.

Ide o porasty s plánovanou obnovnou ťažbou, pričom pod clonou pôvodného porastu (podsadby) vzniká následný lesný porast. OD môže byť nižšia ako 50 rokov a je možné plánovať maloplošný podrastový hospodársky spôsob s výmerou obnovného prvku do 3,00 ha (§ 24a ods. 6 vyhlášky o HÚL a OL a § 18 ods. 8 zákona). Holorubný hospodársky spôsob nie je možné použiť.

V programovom riešení LHPTAX pre JPRL s osobitným prípadom prebudovy na PBHL bude pre prepojenie modelov hospodárenia s OD kratšou ako 50 r. alebo pre požiadanie o vytvorenie takýchto chýbajúcich modelov potrebné v kódovacej časti skupiny E uviesť kód 60 – „osobitný prípad prebudovy na PBHL“.

B.6 Pri prebudove cez následný porast môže ísť aj o lesné porasty, kde nebude plánovaná obnovná ťažba v PSL, ale špecificky zameraná ťažba vo výchove (s možnosťou predsadieb), pričom obnova lesa sa bude plánovať s optimálnym časovým odstupom, teda neskôr. Pri plánovaní sa potrebné hospodárske opatrenia vo výchove navrhujú použitím kódu skupiny H: 44 a následným plánovaním za použitia štandardných kódov pre plánovanie výchovy. V skupine E sa na identifikáciu prebudovy na PBHL použije kód 58. V tomto prípade sa nejedná o osobitný prípad prebudovy.

Najčastejšie prípady sú mladé lesné porasty nepôvodných drevín v 3. a 4. SOP. Do prebudovy cez následný porast možno zaradiť aj mladé lesné porasty nepôvodných drevín v 1. a 2. SOP, ak tvoria porastové skupiny v rámci dielcov v prebudove na PBHL alebo menšie čiastkové plochy, ktoré nie je účelné vyňať z dielca v prebudove na PBHL. V prípade väčších čiastkových plôch

mladých lesných porastov s dominantným výskytom nepôvodných drevín v 1. a 2. SOP je nutné prerokovať riešenie s obhospodarovateľom lesa a v prípade nezáujmu o PBHL je nutné čiastkovú plochu vyňať z pôvodného dielca.

B.7 Prípadom prebudovy cez následný porast sú aj plochy bez následného porastu a zároveň bez živého pôvodného porastu (napr. zaburinené kalamitné plochy so stojacimi suchármi, plochy po požiari v 3. SOP). Nejedná sa o osobitný prípad prebudovy a v programe sa v skupine J použije nový kód 46 – „prebudova cez následný porast“, ktorý sa použije spolu sa štandardným predpisom pre zalesňovanie a starostlivosť o mladý lesný porast. V skupine E sa na identifikáciu prebudovy na PBHL použije kód 58.

Po dosiahnutí stanovištne vhodného následného porastu, pri dobrom zdravotnom stave tieto plochy preraďujeme v ďalších desaťročiach do prebudovy výchovou.

B.8 Do prebudovy prostredníctvom následnej generácie lesného porastu nemožno zaradiť lesné porasty s vyhovujúcim zdravotným stavom, vhodným drevinovým zložením pre PBHL,

a) ktoré doteraz boli zaradené v prebudove obnovou alebo výchovou na PBHL alebo v PBHL a je možné v nich pokračovať v plánovanej prebudove;
b) ktoré doteraz neboli zaradené v prebudove na PBHL alebo v PBHL, sú obnovne rozpracované rubmi, ktoré sú dovolené pri PBHL a je možné v nich plánovať prebudovu obnovou;
c) ktoré doteraz neboli zaradené v prebudove na PBHL alebo v PBHL a svojou štruktúrou zodpovedajú porastom s PBHL alebo v prebudove na PBHL a je možné v nich plánovať prebudovu obnovou;
d) ktoré sú obnovne rozpracované a nepresiahli polovicu obnovnej doby a ktorých výmera už obnovených častí nepresiahla 1/3 pôvodnej výmery dielca alebo čiastkovej plochy, s výnimkou prípadov podľa písmena b);
e) ktoré sú obnovne nerozpracované a je možné v nich plánovať prebudovu obnovou alebo výchovou.

B.9 Pri prebudove cez následný porast je prípustný len spôsob obhospodarovania „a“, a to vo všetkých JPRL v rámci dielca (pokiaľ nie sú určené čiastkové plochy) alebo v rámci čiastkovej plochy. Ide o prípady, kedy obhospodarovateľ lesa nevie presne definovať o prebudovu na aký cieľový typ lesa (trvalo viacetážové lesné porasty, mozaikové lesné porasty, výberkové lesy) ide.

V prípade, že prebudova cez následný porast je vymedzená v rámci porastovej skupiny v čiastkovej ploche, spôsob obhospodarovania „a“ sa uvádza vo všetkých JPRL (etážach a porastových skupinách) v rámci čiastkovej plochy.
V prípade, že prebudova cez následný porast je vymedzená v rámci porastovej skupiny v dielci (bez čiastkových plôch), spôsob obhospodarovania „a“ sa uvádza vo všetkých JPRL (etážach a porastových skupinách) v rámci dielca.

B.10 Pri prebudove cez následný porast je prípustné plánovanie len jedného hospodárskeho spôsobu v rámci dielca (pokiaľ nie sú určené čiastkové plochy) alebo čiastkovej plochy. Hospodársky spôsob sa určuje v rubne zrelých lesných porastoch (v JPRL s plánovanou obnovnou ťažbou okrem 9. etáže).
Holorubný hospodársky spôsob alebo veľkoplošný podrastový hospodársky spôsob nie je možné pri prebudove cez následný porast použiť (plánovať).

B.11 Pri časovej a ťažbovej úprave lesov v prebudove cez následný porast nie sú stanovené špecifiká ako pri prebudove obnovou na PBHL. V prípade silne poškodených a odumierajúcich lesných porastov je možnosť skrátenia OD a zníženia RD na základe stupňa ohrozenia 3 – 4.

B.12 Pri prebudove cez následný porast sa v LHPTAX-e nevyužíva nová časť „PBHL“, tzn. nenapĺňa sa desaťročie prebudovy obnovou a neurčuje sa zakmenenie rubných etáží a neurčuje sa objemový regulatív obnovnej ťažby.

B.13 Pri prebudove cez následný porast možno porastové skupiny mapovať štandardne ako pri bežnom hospodárení, neplatí minimálna hranica 0,30 ha pre mapovanie porastových skupín ako pri prebudove obnovou.

B.14 Pri plánovaní je nutné klásť zvýšený dôraz na podsadby a podsejby, a to najmä pri silne poškodených lesných porastoch a stanovištne nevhodných (nepôvodných) lesných porastoch. Zároveň je potrebné venovať zvýšený dôraz obnovnému drevinovému zloženiu (plánovaniu zalesňovania), ktoré musí byť stanovištne vhodné – inak nemôžme hovoriť o prebudove cez následný porast.

B.15 Pri plánovaní obnovnej ťažby sa používajú všeobecné kódy Q, ktoré špecifikujú hospodársky spôsob, príp. formu a maximálnu výmeru alebo šírku obnovného prvku. Zároveň sa štandardne znázorňujú obnovné ruby v ťažbovej mape a plánujú sa v časti G.

B.16 Príklady kódovania textovej časti plánu hospodárskych opatrení:

- obnovne rozpracovaný porast v druhej polovici OD:

  E: 60 G: Y6, Q1, Q4 + 09, 20, 32, 54 J: 01, 17, 31

- rubne nezrelý silne poškodený porast:

  E: 60 G: Y6, 52, Q1, Q4 + 09, 20, 23, 28, 54 J: 01, 12, 17, 31

- nepôvodný mladý lesný porast v 3. SOP:

  E: 58 H: 44, + 07

- holina:

  E: 58 J: 46 (prebudova cez následný porast) + 02, 17, 31

C. Prebudova výchovou lesného porastu na PBHL

C.1 Do prebudovy výchovou môže obhospodarovateľ navrhnúť lesný porast, ktorý tvorí celý dielec alebo celú čiastkovú plochu alebo podľa bodu C.2 sa môže prebudova výchovou plánovať aj samostatne v rámci porastovej skupiny. Musí ísť o mladší lesný porast ešte nezrelý pre obnovu lesa, vitálny s dobrým zdravotným stavom (stupeň ohrozenia 0 – 1, v ojedinelých prípadoch 2) a takým zastúpením a zmiešaním stanovištne vhodných (pôvodných) drevín, ktoré umožňuje pri prebudove výchovou priblížiť sa optimálnemu prirodzenému drevinovému zloženiu (príloha č. 1).

C.2 Do prebudovy výchovou možno navrhnúť samostatne aj porastovú skupinu s mladším lesným porastom v rámci obnovne rozpracovaného lesného porastu – dielca alebo čiastkovej plochy. Ide však výlučne o prípady, keď obnovne rozpracovaný lesný porast je zaradený do prebudovy cez následný porast (spôsob obhospodarovania „a“) a po ukončení jeho obnovy bude celý dielec alebo celá čiastková plocha v prebudove výchovou. To neplatí v prípade, ak

obnovne rozpracovaný lesný porast je zaradený do prebudovy obnovou alebo je obhospodarovaný bežným spôsobom.

C.3 Pokiaľ ide o mladý lesný porast so silným poškodením alebo lesný porast so stanovištne nevhodnými (nepôvodnými) drevinami s takým zastúpením a zmiešaním, ktoré neumožňuje dosiahnuť cieľ prebudovy, nemožno ho zaradiť do prebudovy výchovou. V definovaných prípadoch takýchto porastov ich vyhotovovateľ PSL môže zaradiť do prebudovy cez následný lesný porast, pričom to musí prerokovať s obhospodarovateľom lesa.

C.4 Lesné porasty v prebudove výchovou sú špecifikované spôsobom obhospodarovania „a". V lesných porastoch nad 50 rokov (príp. aj mladších) pri prebudove výchovou, môžu byť lesné porasty špecifikované aj spôsobom obhospodarovania „t" , „m" , „v", ak obhospodarovateľ lesa vie, aký cieľový typ lesa (trvalo viacetážový lesný porast, mozaikový lesný porast, výberkový les) chce vybudovať výchovou a nasledujúcou obnovou.

Lesný porast je v programovom riešení špecifikovaný kódom E: 58 – „prebudova na prírode blízke hospodárenie" a kódom H: 43 – „prebudova výchovou".

C.5 Z ustanovenia vyhlášky o HÚL a OL § 34 ods. 7 vyplýva, že hospodársky spôsob a jeho forma sa uvádza len pri plánovaní obnovnej ťažby. Hospodársky spôsob sa pri prebudove výchovou a plánovaní výchovnej ťažby neuvádza, pokiaľ to nebude zmenené legislatívou alebo upravené v PP HÚL, v časti k PBHL.

C.6 Prebudova výchovou začína po obnove materského porastu, tzn. po doťažení a zalesnení (umelá alebo prirodzená obnova). Prebudova výchovou sa uplatňuje na ploche dielca, čiastkovej plochy a porastovej skupiny už od existencie následného mladého lesného porastu, pričom nemusí byť ešte zabezpečený, avšak musí spĺňať podmienku stanovištnej vhodnosti drevín a zdravotného stavu.

Prebudova výchovou končí vtedy, keď sa dielec alebo čiastková plocha preradí do PBHL. V prípade ak sa prostredníctvom prebudovy výchovou nedosiahol cieľ prebudovy, porast sa preradí do prebudovy obnovou alebo do prebudovy cez následný porast alebo sa vyradí z prebudovy na PBHL.

C.7 V prípadoch pokiaľ bol realizovaný dorub pri bežnom hospodárení a stromy materského porastu zostali ako zvyšky materského porastu v zakmenení do 0,10 (vymedzí sa 9. etáž) – obnovený lesný porast s požadovaným PBHL sa zaradí do prebudovy na PBHL ako prebudova výchovou.

C.8 V prípadoch pokiaľ pri bežnom hospodárení bola ukončená obnova materského lesného porastu (bol realizovaný dorub), ale stromy materského porastu zostali v zakmenení pod 0,30 a ide o 1. etáž so zakmenením najmenej 0,1 – je možné pri plánovaní prebudovy na PBHL uvažovať už o prebudove výchovou. Ide o plynulý prechod z prebudovy cez následný porast do prebudovy výchovou. Vyhotovovateľ PSL môže zaradiť tieto plochy do prebudovy výchovou pokiaľ je zakmenenie materského porastu nižšie ako 0,30, následný porast je dostatočne uvoľnený a v materskom poraste nie je plánovaná úmyselná obnovná ťažba.

C.9 Pri vymedzovaní lesných porastov v prebudove výchovou sa odporúča, pokiaľ je to možné: zlučovať porastové skupiny, pri menších výmerách zlučovať susedné čiastkové plochy alebo aj dielce s mladými lesnými porastami určenými na prebudovu výchovou a vytvárať tak predpoklad pre budovanie mozaikových lesných porastov.

C.10 Pri prebudove výchovou je však vhodné v PSL na problémové plochy, ktoré môžu znemožňovať alebo komplikovať úspešnú realizáciu prebudovy výchovou v dielci alebo

čiastkovej ploche poukázať zmapovaním problémových častí ako dočasných porastových skupín. Po odstránení problémov v dielci alebo čiastkovej ploche tieto porastové skupiny pri nasledujúcich obnovách PSL zanikajú. Bližšia špecifikácia týchto prípadov je v bodoch C.11 – C.13.

C.11 Pokiaľ sa v poraste určenom k prebudove výchovou nachádza súvislá plocha o výmere 0,30 ha a väčšej bez mladého následného lesného porastu a plocha vyžaduje zalesnenie (umelá alebo prirodzená obnova), je nutné plochu vymapovať ako porastovú skupinu, samostatne popísať a zaradiť do prebudovy cez následný porast.

Pokiaľ sa nachádzajú v lesnom poraste takéto plochy bez následného porastu s výmerou do 0,30 ha je možné pri prebudove výchovou plánovať zalesňovanie bez ich mapovania a samostatného opisu. Plochu nie je potrebné zaraďovať do prebudovy cez následný porast, avšak je vhodné ju vymedziť v slučkovej vrstve ako (problémovú) odlišnú časť.

C.12 Pokiaľ v poraste určenom k prebudove výchovou existuje súvislá plocha o výmere 0,30 ha a väčšej, kde sa nachádza silne poškodený a odumierajúci mladý lesný porast a vyžaduje sa jeho urýchlené odstránenie a vzniknutú plochu je potrebné zalesniť (očakáva sa prirodzené zmladenie alebo je potrebné vykonať umelú obnovu) – je nutné plochu zmapovať ako porastovú skupinu, samostatne popísať a zaradiť do prebudovy cez následný porast.

Pokiaľ sa nachádzajú v lesnom poraste takéto plochy so silne poškodeným a odumierajúcim lesným porastom s výmerou do 0,30 ha, je možné pri prebudove výchovou plánovať podsadbu a ťažbu poškodených odumierajúcich jedincov bez ich mapovania a samostatného opisu. Plochu nie je potrebné zaraďovať do prebudovy cez následný porast, avšak je vhodné ju vymedziť v slučkovej vrstve ako (problémovú) odlišnú časť .

V prípade, že takéto plochy lesa sú zmladené stanovištne vhodnými drevinami alebo sú podsadené cieľovými drevinami, samostatné PS nevymedzujeme ani pri výmere väčšej ako 0,30 ha.

C.13 Pokiaľ v poraste určenom k prebudove výchovou existuje súvislá plocha o výmere 0,30 ha a väčšej, kde sa nachádza lesný porast tvorený len stanovištne nevhodnými a nepôvodnými drevinami, kde nie je možné dosiahnuť prebudovu výchovou – vyhotovovateľ PSL môže takúto časť porastu zmapovať ako porastovú skupinu, samostatne popísať a zaradiť do prebudovy cez následný porast. V tomto prípade sa očakáva, že postupne sa stanovištne nevhodný porast premení (špecifickými výchovnými zásahmi s predsadbami a následne obnovnými zásahmi s podsadbami) na stanovištne vhodný a porastová skupina zanikne a bude pokračovať prebudova výchovou.

V prípade, že takéto plochy lesa sú zmladené prirodzenými stanovištne vhodnými drevinami alebo sú podsadené cieľovými drevinami samostatné PS nevymedzujeme ani pri výmere väčšej ako 0,30 ha, pretože cieľ prebudovy výchovou na takýchto plochách možno dosiahnuť.

C.14 Pri plánovaní výchovy nárastov, mladín, žrďkovín a žrďovín postupujeme rovnako ako pri plánovaní výchov pri bežnom hospodárení. Plánujeme aj viac zásahov v desaťročí a zároveň sa snažíme lokalizovať a plošne odlíšiť prečistky od prebierok, príp. so zohľadnením plôch na zalesnenie. Plánuje sa E: 58; H: 43 + štandardný pokyn.

C.15 Pri plánovaní výchov tenkých kmeňovín (od strednej hrúbky 20 cm) je snaha začať diferencovať lesný porast. Vyhotovovateľ PSL musí pristupovať k plánovaniu inak ako pri bežnom hospodárení a nemôže sa snažiť o dosiahnutie uniformity porastu (rovnomerné zakmenenie a rovnako vyspelý porast) ale práve naopak. Preto je vhodné vyhýbať sa detailizovaniu pri plánovaní výchovy ako používaním výrazov: v hustejších (mladších) skupinách

prebierka, okrem redších skupín prebierka. Postačuje všeobecný kód H: 07 – „prebierka“. V prípade prebudovy výchovou je nutné ponechať bližšiu špecifikáciu výchovy na obhospodarovateľa lesa (OLH) a naplánovať skutočnú plochu výchovy rozdelenú na plochu prebierkovú a prečistkovú (tak ako to stanovuje legislatíva) s kvalitným predpisom ťažby a rozčleňovania. Dôraz by mal byť kladený aj na sprístupnenie lesného porastu približovacími linkami, ktoré je nevyhnutné vybudovať pre PBHL.

Plánovanie opakovaných výchovných zásahov (násobnej plochy prebierky) sa pri prebudove výchovou v kmeňovinách neodporúča. Vyhotovovateľ PSL by mal väčší dôraz venovať kvalitne určenej intenzite desaťročnej výchovnej ťažby, ktorá by mala zohľadňovať aj potrebu opakovaných zásahov a rozčlenenia a vytvárať dostatočný priestor pre budovanie diferencovanej hrúbkovej a priestorovej štruktúry lesného porastu. V pláne hospodárskych opatrení by mali byť uvedené opatrenia dôležité pri PBHL ako napr. uvoľniť a podporovať JD, ponechať v zastúpení 10 % prípravných drevín a pod.

C.16 Typickým znakom prebudovy výchovou sú prebierky s rôznou silou zásahu po ploche porastu s budovaním nerovnomerne vyspelých porastov s nerovnomerným zakmenením.

Objem výchovných ťažieb je nutné plánovať takým spôsobom, aby nedošlo k zníženiu stability porastu a zároveň k poklesu priemerného zakmenenia porastu pod 0,70.

Výchovnú ťažbu je možné plánovať takým spôsobom, že zakmenenie porastu môže v konkrétnych častiach porastu poklesnúť aj pod hodnotu 0,70 v zmysle § 23 ods. 15 písm. d) zákona. Pokles zakmenenia pod hodnotu 0,50 na posudzovanej ploche je potrebné vnímať v zmysle zákona o lesoch (§ 18 ods. 3) ako obnovu lesa. V ďalších častiach porastu je naopak nutné, aby boli ponechané aj hustejšie skupiny v zakmenení 0,80 – 0,90 podľa drevinového zloženia.

Vyhotovovateľ PSL môže pri plánovaní využiť Tabuľku č. 9 a Tabuľku č. 10, ktorá odporúča desaťročné intenzity výchovnej ťažby rovnovekých lesných porastov pri prebudove výchovou na PBHL. Ich uplatnenie je možné najmä v hospodárskych lesoch v 1. a 2. SOP a sú zamerané na podporu drevoprodukčnej funkcie lesných porastov.

V desaťročnej intenzite výchovnej ťažby vyjadrenej v % zo zásoby porastu v Tabuľke č. 9 a Tabuľke č. 10 je rozčlenenie lesných porastov zohľadnené len z časti. V prípade, že porast nie je rozčlenený alebo je čiastočne rozčlenený – je potrebné primerane stavu a potrebám lesného porastu plánovať jeho rozčlenenie. V prípade plánovania rozčlenenia môže byť intenzita ťažby vyššia ako odporúčaná intenzita výchovy v prílohe č. 3. Pri plánovaní rozčleňovania na desaťročné obdobie sa odporúča plánovať približovacie linky s rozstupom 40 až 60 metrov v závislosti od výrobných podmienok, drevinového zloženia a dosahovaných výšok stromov. Vyhotovovateľ PSL by sa mal zvážiť či zohľadní požiadavky obhospodarovateľa lesa na špeciálne technológie s potrebou liniek s nižším rozstupom. V lesných porastoch nad 50 rokov sa to neodporúča, pričom navrhované rozstupy približovacích liniek a odporúčané intenzity výchovnej ťažby vytvárajú optimálne podmienky pre prebudovu výchovou.

1. Odporúčané desaťročné intenzity výchovných ťažieb (v % zo zásoby lesného porastu) pri prebudove výchovou na PBHL: ***dubové, cerové, borovicové a smrekovcové lesné porasty a ich zmesi a lesné porasty s dominantným zastúpením prípravných drevín - breza, jarabina a pod. v prebudove výchovou***

(Tabuľka č. 9)

lesné porasty nad 50 rokov								
zakmenenie	-0,67	0,68-0,72	0,73-0,77	0,78-0,82	0,83-0,87	0,88-0,92	0,93-0,97	0,98+
kmeňoviny od 20 cm	-2%	3-5%	4-8%	6-10%	8-12%	10-13%	11-14%	12-15%

lesné porasty do 50 rokov									
zakmenenie		-0,67	0,68-0,72	0,73-0,77	0,78-0,82	0,83-0,87	0,88-0,92	0,93-0,97	0,98+
kmeňoviny	20-31 cm	-3%	4-6%	6-10%	9-12%	11-14%	13-16%	15-18%	17-20%
žrďoviny 8-19 cm	16-19 cm	-5%	4-9%	7-12%	10-14%	13-15%	15-18%	17-20%	18-24%
	12-15 cm	-8%	8-12%	10-15%	13-18%	15-20%	18-23%	20-25%	23-27%
	8-11 cm	-12%	12-27%	15-20%	18-23%	20-25%	23-28%	25-30%	27-32%

2. Odporúčané desaťročné intenzity výchovných ťažieb (v % zo zásoby lesného porastu) pri prebudove výchovou na PBHL: ***bukové, jedľové a smrekové porasty, ich zmesi a ostatné lesné porasty v prebudove výchovou***

(Tabuľka č. 10)

lesné porasty nad 50 rokov								
zakmenenie	-0,67	0,68-0,72	0,73-0,77	0,78-0,82	0,83-0,87	0,88-0,92	0,93-0,97	0,98+
kmeňoviny od 20 cm	-4%	3-7%	5-10%	7-12%	9-14%	11-15%	12-17%	13-18%

lesné porasty do 50 rokov									
zakmenenie		-0,67	0,68-0,72	0,73-0,77	0,78-0,82	0,83-0,87	0,88-0,92	0,93-0,97	0,98+
kmeňoviny	20-31 cm	-5%	4-8%	7-12%	10-14%	13-16%	15-18%	17-20%	18-23%
žrďoviny 8-19 cm	16-19 cm	-7%	5-11%	9-13%	12-16%	15-17%	17-20%	18-23%	20-26%
	12-15 cm	-10%	10-14%	12-17%	15-20%	17-22%	20-25%	23-27%	25-31%
	8-11 cm	-15%	15-20%	17-23%	20-25%	22-28%	25-30%	28-32%	30-36%

C.17 Prebudova výchovou je špecifická plánovaním podsadby a podsejby. V hospodárskych lesoch v 1. a 2. stupni ochrany prírody, pokiaľ priemerné zakmenenie lesného porastu v prebudove výchovou poklesne pod hodnotu 0,70, plánujeme do redších častí porastu podsadby a podsejby, ako staré úlohy zalesňovania a to v takom rozsahu, aby bolo dosiahnuté zakmenenie lesného porastu najmenej 0,70.

V hospodárskych lesoch, pokiaľ v lesnom poraste určenom k prebudove výchovou existuje súvislá plocha o výmere 0,30 ha a väčšej, kde sa nachádza lesný porast so zakmenením nižším ako 0,50 bez prítomnosti stanovištne vhodného prirodzeného zmladenia alebo jedincov cieľových drevín z podsadby a podsejby – je nutné plánovať podsadby, podsejby ako staré úlohy zalesňovania v takom rozsahu, aby bolo dosiahnuté zakmenenie lesného porastu na posudzovanej ploche najmenej 0,70.

Cieľom podsadby a podsejby nie je len znižovanie výmery redukovanej holiny v hospodárskych lesoch, ale zároveň aj vytváranie diferencovanej vekovej štruktúry lesného porastu alebo nepriama premena časti lesného porastu s nevhodnými alebo silne poškodenými drevinami a zvyšovanie diverzity drevinového zloženia.

C.18 Vyhotovovateľ PSL má povinnosť pri prebudove výchovou v lesných porastoch nad 50 rokov tvorených jednou hlavnou drevinou so zastúpením 90 % a viac (bez existencie ďalších stanovištne vhodných drevín v plošnom rozsahu 20 % a viac po celej ploche porastu v rámci spodných etáží) plánovať podsadby a podsejby ďalších stanovištne vhodných drevín (podľa Tabuľky č. 2). Plošný rozsah plánovanej podsadby a podsejby závisí od rozmiestnenia ostatných stanovištne vhodných drevín po ploche lesného porastu. Plánovaná výmera podsadby alebo podsejby musí predstavovať v jednom desaťročí najmenej 5 % výmery dielca, resp. čiastkovej plochy zaradenej v prebudove výchovou. Cieľom je postupne dosiahnuť na celej ploche zastúpenie aspoň ďalších dvoch drevín, a to v plošnom rozsahu spolu aspoň 20 % výmery dielca.

D. Všeobecné usmernenia týkajúce sa PBHL

D.1 Vyhotovovateľ PSL zapracuje požiadavky od obhospodarovateľa lesa k PBHL do Správy o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie PSL (ďalej len „Správa“). V prípade, že predložené podklady k PBHL neobsahujú všetky potrebné informácie pre vypracovanie PSL v dielcoch s požiadavkou na PBHL, vyhotovovateľ PSL v Správe navrhne termín, ku ktorému žiada doplniť potrebné údaje.

Vyhotovovateľ PSL pri prerokovaní Správy umožní obhospodarovateľom lesov, ktorí nepredložili požiadavky na PBHL, aby mu prípadný záujem hospodáriť PBHL oznámili počas prerokovania Správy a predložili mu k tomu potrebné podklady do stanoveného termínu.

Na požiadavky k PBHL predložené obhospodarovateľom lesov po vypracovaní Protokolu o výsledkoch prerokovania správy o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie PSL (ďalej len „Protokol“) vyhotovovateľ PSL neprihliada.

D.2 Z údajov k PBHL, ktoré vyhotovovateľ PSL žiada predložiť, ide predovšetkým o úplný zoznam JPRL v dielcoch podľa platného PSL, v ktorých chce obhospodarovateľ zmeniť hospodárenie na prírode blízke hospodárenie v lesoch, alebo v ktorých už prírode blízkym spôsobom hospodári. Zoznam JPRL je nutné predložiť za celý dielec ako základnú jednotku na zisťovanie stavu lesa, plánovanie, evidenciu a kontrolu hospodárenia (§ 39 ods. 6 zákona, § 27d ods. 2 vyhlášky o HÚL a OL). PBHL sa navrhuje za všetky JPRL (ČP, PS, etáže) v dielci. V prípade, že

obhospodarovateľ lesa, či už napr. z dôvodu vlastníckych vzťahov alebo iných obmedzení v hospodárení nemá záujem o PBHL vo všetkých JPRL v rámci dielca podľa platného PSL – uvedie aj tieto JPRL s informáciou, že ide o bežné hospodárenie a nemá záujem o PBHL. Predkladaný zoznam musí obsahovať aj dielce, v ktorých obhospodarovateľ v rámci úpravy PSL platného plánu vykonával prebudovu na PBHL.

Obhospodarovateľ lesa ďalej musí uviesť bližšiu špecifikáciu PBHL a to, či ide o prebudovu na PBHL alebo sa jedná o PBHL po prebudove a v súlade s bodom 1.5 usmernenia č. 1/2022 aj bližšie špecifikovať prebudovu na PBHL podľa § 24a ods. 4 vyhlášky o HÚL a OL, tzn. či ide o prebudovu výchovou, prebudovu obnovou alebo prebudovu prostredníctvom následnej generácie lesného porastu. V prípadne zrelých lesných porastov zaradených do obnovy musí bližšie špecifikovať či ide o budovanie trvalo viacetážových lesných porastov, mozaikových lesných porastov alebo výberkových lesov.

D.3 V prípade dielcov, v ktorých sa uplatňuje PBHL povinne podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“), nie je nevyhnutne potrebné zo strany obhospodarovateľa predkladať ich v zozname dielcov s požadovaným PBHL, je to však vhodné najmä v prípade plánovania prebudovy obnovou. Ak nebudú takéto dielce zaradené v zozname porastov s požadovaným PBHL, bude vyhotovovateľom PSL dielec zaradený pri plánovaní obnovy do prebudovy na trvalo viacetážové porasty s kódom OD „99“.

Ak si obhospodarovateľ lesa v porastoch, v ktorých sa uplatňuje PBHL povinne podľa zákona o ochrane prírody želá špecifikovať PBHL, môže tak urobiť a zahrnúť tieto dielce do zoznamu JPRL s uvedením špecifikácie PBHL (§ 24a ods. 1 a ods. 4 vyhlášky o HÚL a OL), ktorá je potrebná na určenie optimálneho modelu hospodárenia.

D.4 V lesných porastoch s PBHL alebo v lesných porastoch v prebudove na PBHL (vrátane osobitných prípadov prebudovy na PBHL) sa uvádza osobitný účel v kódovacej časti F: 29 – „porast Pro Silva“ len na návrh obhospodarovateľa lesa ako požiadavka zo Správy alebo pri prerokovaní Správy, ktorá musí obsahovať pre každý porast zdôvodnenie osobitného účelu.

Všetky ustanovenia tohto usmernenia vrátane plánovania platia aj v lesných porastoch s osobitným účelom: „porast Pro Silva“ alebo v lesných porastoch s požiadavkou na uvedenie osobitného účelu: „porast Pro Silva“. Špecifický plán hospodárskych opatrení je možný len v prípade, že ide o lesy osobitného určenia so schváleným osobitným režimom hospodárenia.

Pokiaľ v konaní o vyhotovení PSL nie je obhospodarovateľom lesa vylúčený porast z osobitného účelu: „porast Pro Silva“, musí byť uvedený jeden zo spôsobov obhospodarovania „a“ , „t“ , „m“, „v“ a v textovej kódovanej časti musí byť špecifikovaný kód E: 58 alebo E: 59 alebo E: 60.

D.5 Obhospodarovateľ lesa predkladá svoje požiadavky na PBHL za dielec ako základnú jednotku na zisťovanie stavu lesa, plánovanie, evidenciu a kontrolu hospodárenia aby systém plánovania a hospodárenia s vedením LHE bol naďalej udržateľný a predišlo sa drobeniu lesných porastov.

Pokiaľ obhospodarovateľ lesa navrhne do prebudovy na PBHL len časti dielcov a do termínu určenom v protokole nedoplní svoju požiadavku na celé dielce, je potrebné túto nezrovnalosť riešiť jedným z nasledujúcich spôsobov:

a) vyhotoviteľ po prerokovaní s obhospodarovateľom vylúči celý dielec z prebudovy na PBHL,

b) v prípade ak z dôvodu odlišného vlastníctva v čiastkovej ploche nie je možné zo strany obhospodarovateľa požadovať PBHL v celom dielci, vyhotovovateľ PSL upraví priestorové rozdelenie lesa v PSL tak, že pre čiastkové plochy zaradené do PBHL vytvorí samostatný dielec

s PBHL. Ustanovenie usmernenia o požadovanej optimálnej výmere dielca s PBHL ani ustanovenie podľa § 27d ods. 3 vyhlášky o HÚL a OL nie sú týmto postupom dotknuté.

c) v prípade ak obhospodarovateľ lesa bude trvať na zaradení do PBHL alebo prebudovy na PBHL iba na časti dielca z iného dôvodu ako odlišného vlastníctva, vyhotovovateľ s touto skutočnosťou oboznámi OÚ v sídle kraja. Zároveň požiada OÚ v sídle kraja, aby v Protokole alebo na Kontrolnom dni v tomto prípade určil obhospodarovateľovi lesa povinnosť vyznačenia hraníc lesného porastu s požadovaným PBHL podľa predloženého návrhu v teréne a určil aj spôsob a termín vyznačenia.

Lesný porast s PBHL musí predstavovať priestorovú jednotku, ktorá je v teréne jasne a zreteľne vyznačená, a tým odlíšiteľná od bežného hospodárenia.

D.6 Pokiaľ v dielci zaradenom v prebudove na PBHL alebo v PBHL platia v rámci územnej ochrany podľa zákona o ochrane prírody rozdielne stupne ochrany a zo stupňa ochrany prírody platného na časti dielca vyplýva uplatňovanie odlišného spôsobu hospodárenia ako na ostatnej časti dielca, možno z týchto častí v dielci určiť čiastkové plochy.

Ide najmä o dielce, kde je časť dielca v 3. alebo 4. SOP a ďalšia časť dielca v 1. alebo 2. SOP. Pokiaľ je to účelné z hľadiska drobenia lesných porastov pri PBHL, je v tomto prípade možné určiť čiastkovú plochu v časti dielca v 1. alebo 2. SOP a ďalšiu čiastkovú plochu v časti dielca v 3. alebo 4. SOP, kde v zmysle § 14 ods. 1 písm. l) zákona o ochrane prírody je možné len prírode blízke hospodárenie v lesoch. Dôvodom určenia čiastkových plôch pri rozdielnych stupňoch ochrany prírody je najčastejšie rozdielny hospodársky spôsob, rozdielna obnovná doba lesného porastu a s tým súvisiaca rozdielna intenzita plánovanej ťažby.

D.7 Organizácia ochrany prírody v zmysle zákona o ochrane prírody zabezpečuje označenie chránených území (§ 17 ods. 1 písm. a) až g) zákona o ochrane prírody), ich zóny (§ 30 ods. 1 zákona o ochrane prírody) a chránených stromov (§ 49 zákona o ochrane prírody), ako aj ich ochranných pásiem. Prírodné pamiatky podľa § 24 zákona o ochrane prírody sa označujú, len ak boli vyhlásené za národné prírodné pamiatky alebo ak ide o významné alebo ohrozené jaskyne alebo prírodné vodopády.

Organizácia ochrany prírody zabezpečí v teréne označenie osobitne chránených častí prírody v súlade s § 24 ods. 7 a 8 vyhlášky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody v termíne určenom v Protokole, aby mohol vyhotovovateľ PSL vykonať rozdelenie porastov v zmysle usmernenia č. 1/2022. Priebeh hraníc nového rozdelenia porastov sa do lesníckej digitálnej mapy (LDM) preberie na základe lomových bodov osobitne chránených častí prírody z vektorových podkladov dodaných organizáciou ochrany prírody.

D.8 Ak vyhotoviteľ PSL v teréne zistí, že označenie hraníc chránených území vykonané v zmysle bodu D.7 nie je totožné s vektorovými podkladmi hraníc osobitne chránených častí prírody, upozorní na danú skutočnosť orgán štátnej správy lesného hospodárstva ako aj príslušné orgány ochrany prírody. V takomto prípade z dôvodu rozporu podkladov a stavu v teréne sa daný stav posudzuje tak, ako keby hranica nebola v teréne vyznačená.

D.9 V prípade ak do termínu určeného v protokole nedôjde k označeniu hraníc osobitne chránených častí prírody a vyhotovovateľ PSL nebude vedieť vykonať rozdelenie lesa v zmysle bodu D.7, z dôvodu určenia ďalšieho postupu vyhotovovateľ PSL navrhne príslušnému OŠS LH zvolanie Kontrolného dňa, na ktorom sa určí spôsob zariaďovania a plánovania hospodárskych opatrení v takýchto JPRL. Konkrétny postup pri riešení takýchto prípadov môže byť určený pri prerokovaní Správy a uvedený už v Protokole.

D.10 Ak z dôvodu neoznačenia hraníc chránených území s 3. alebo 4. SOP v zmysle bodu D.9 vyhotoviteľ PSL nevie vykonať v PSL rozdelenie dielca a obhospodarovateľ lesa nemá záujem o PBHL v celom dielci, v Protokole alebo na Kontrolnom dni sa navrhuje stanoviť jeden z uvedených postupov riešenia:

a) V dielci s rozdielnymi stupňami ochrany prírody, s výskytom chránených území s 3. alebo 4. SOP, sa základné rámce, zásady a cieľ hospodárenia stanovia pre najvyšší SOP v dielci alebo ak sú v dielci určené čiastkové plochy, v čiastkovej ploche. PBHL alebo prebudova na PBHL sa plánuje z zmysle bodu 1.2 usmernenia č. 1/2022 za celý dielec, hospodárenie v lese prírode blízkym spôsobom sa uplatní pre celý dielec.
b) V dielci s rozdielnymi stupňami ochrany prírody, s výskytom chránených území s 3. alebo 4. SOP s povinnosťou hospodáriť iba prírode blízkym spôsobom, ktoré do dielca zasahujú veľmi malou výmerou (samostatné časti s výmerou do 0,20 ha, ktoré sumárne neprekročia výmeru 0,5 ha) a je obtiažne ich zmapovať, sa základné rámce, zásady a cieľ hospodárenia stanovia pre zastúpený 2. SOP alebo pre zastúpený 1. SOP (ak nie je zastúpený 2. SOP) v dielci.

   V programovom riešení LHPTAX sa v časti opisu zaznamenajú údaje o všetkých osobitne chránených častiach prírody spolu s ich plošným podielom na celkovej výmere dielca alebo čiastkovej plochy. V pláne hospodárskych opatrení sa na týchto malých častiach plánuje v skupine kódov H alebo G pokyn s použitím nového všeobecného kódu S4 – „bežné hospodárenie v 3. a 4. SOP vylúčené“, zároveň je možné použiť na týchto častiach podľa druhu plánovaného zásahu aj kódy skupiny H: 42 vo výchove alebo G: Z7 v obnove, teda plánovať aj pokyn: „vykonávať preventívne, obranné a ozdravné opatrenia na ochranu lesa“. V nadväznosti na uvedené je vhodné v príslušnej časti plánu uviesť aj bližšiu lokalizácia časti porastu, v ktorej sa uplatňuje spomínaný pokyn.

   V praxi sa jedná najmä o problémy s delením porastov na základe priebehu ochranných pásiem osobitne chránených častí prírody, pri ktorom by mohli potenciálne vznikať z dôvodu povinnosti uplatňovania PBHL veľmi malé čiastkové plochy alebo samostatne vylíšené časti dielcov.

   Ide o posúdenie stavu nového priestorového rozdelenia lesa v PSL vyhotovovateľom, ktorý sa takto pri zariaďovaní lesa rozhoduje v konkrétnych, individuálnych prípadoch. Uvedený postup má napomôcť zachovať ucelený systém obhospodarovania porastov a prehľadnosť a čitateľnosť porastovej mapy.
c) V dielci s rozdielnymi stupňami ochrany prírody, s výskytom chránených území s 3. alebo 4. SOP s povinnosťou hospodáriť iba prírode blízkym spôsobom, ktoré tvoria v dielci samostatné časti s výmerou viac ako 0,20 ha a sumárne neprekročia výmeru 0,5 ha, je potrebné ich zmapovať a zariadiť ako čiastkové plochy s uplatňovaním PBHL. Ide o špecifický prípad, kedy sa v ostatných čiastkových plochách dielca uplatňuje bežné hospodárenie.
   Pokiaľ sumárna výmera súvislej časti s 3. alebo 4. SOP alebo menších samostatných častí s výmerami viac ako 0,20 ha prekročí výmeru 0,5 ha, je potrebné ich zmapovať a zariadiť ako nový dielec s uplatňovaním PBHL.

D.11 Vydaním usmernenia NLC-ÚHÚL-OHÚL č. 3/2022 sa pri plánovaní PBHL alebo prebudovy na PBHL v PSL s platnosťou od 1.1.2023 usmernenie č. 1/2014 NLC-ÚHÚL Zvolen neuplatňuje.

E. Kódovací kľúč

Pri vyhotovovaní PSL s RZP od 1.1.2023 sa v programe LHPTAX používa kódovací kľúč NLC 6-2-2008/2016/2017/2022-U3

KÓDOVACÍ KĽÚČ OPISU PORASTOV A PLÁNU HOSP. OPATRENÍ

Spoločné výrazy	
61	na S
62	na SV
63	na V
64	na JV
65	na J
66	na JZ
67	na Z
68	na SZ
69	2/3
70	1/2
71	1/3
72	1/4
73	1/5
74	okraji
75	a
76	v strede
77	pri hrebeni
78	pri doline
79	pri ceste
80	na celej pl.
81	na ostat.pl.
82	v medzerách
83	v redších skup.
84	na východ.obn.
85	okrem
86	na skal.mies.
87	v hust.skup.
88	v mladš.skup.
89	vo vyspelejš.skup.
90	jednotlivo
91	miestami
92	v predstihu
93	skup.
94	prevažne
95	hlavne
96	jedince
97	10 %
98	15 %
99	bez zásahu.
S1	bočným grúňom
S2	v starších skupinách
S3	okrem mladších skupín
S4	bežné hospod.v 3.a 4.SOP vylúčené,
S5	úmysel.ťažba sa neplánuje.
S6	časti
S7	platné obmedz.rešpekt.
Q1	podrast.hosp.spôsob,
Q2	výberk.hosp.spôsob,
Q3	účel.hosp.spôsob,
Q4	maloplošná forma,
Q5	strom.forma,
Q6	skup.forma,
Q7	vým.obn.prv.max.0,20 ha,
Q8	vým.obn.prv.max.1,50ha,šír.max.na 1 výš.por.,
Q9	s jednotlivým výber.stromov,
A. Pôda	
01	plytká,
02	štrkovitá,
03	kamenitá,
04	skalnatá,
05	balvanitá,
06	bralá,

07	sute,
08	škrapy,
09	viaty piesok,
10	krasové závrty,
11	vyst.mat.hor.,
12	nách.na zosuv,
13	zbrázd.výmoľ.,
14	erodovaná,
15	zamokrená,
16	zaplavovaná,
17	bahnitá,
18	rašelinisko,
B. Prikrývka	
01	burina,
02	tráva,
03	maliničie,
04	černičie,
05	čučoriedie,
06	brusničie,
07	vres,
08	lieska,
09	rakyta,
10	baza,
11	chabzda,
12	raždie,
13	vys.byliny,
14	kroviny,
15	popínavé rastliny,
C. Vek. Vznik	
01	z 2 častí,
02	z 3 častí,
03	z viac častí,
04	rôznov.,
05	veľmi rôznov.
06	mladšia,
07	mladšie
08	staršia,
09	staršie
10	skupiny,
11	prestárl.,
12	predrastky,
13	zvyšky pôv.por.,
14	výstavky,
15	zo sejby,
16	zo sadby,
17	z prir.obnovy,
18	z výml. 1.gen.,
19	z výml. 2.gen.,
20	z výml. st.gen.,
21	z koreň.výml.,
22	doplňov.
23	vylepšov.
24	skupina
D. Zmiešanie	
01	zmieš.nepravidel.,
02	zmieš.skup.,
03	zmieš.hlúčk.,
04	zmieš.jednotl.
05	zmieš.jednotl. až skup.,
06	jednotl.primieš.,
08	zmieš.ostrovček.
09	zmieš.plošné

E. Hospodársky stav	
01	rozpr.mal.holorubom,
02	rozpr.veľ.holorubom,
04	rozpr.okr.clon.rubom,
05	rozpr.skup.clon.rubom,
06	rozpr.nesyst.ťažbou,
07	uplatň.účel.hosp.spôsob,
08	rozčlen.,
09	čiastoč.rozčlen.,
10	výchov.zanedb.,
11	nerovnom.vysp.,
12	vyspelejšia,
13	slab.vzrastu,
14	zápoj prehustlý,
15	zápoj uvoľnený,
16	zápoj medzernatý,
17	riedina,
18	netvárne,
19	košaté,
20	hlboko zavetvené,
21	utláčané,
22	nekvalit.,
23	kvalit.,
24	zakm.nerovnom.,
25	zakm.optimál.,
26	redšia,
27	hustejšia,
28	nezalesnitel'.
29	medzery,
30	plešiny,
31	plešina,
32	holina,
33	zmladenie,
34	podrast,
35	podsadba,
36	nevhod.drev.zlož.,
37	výsadba v medzer.,
38	výsadba,
39	v trsoch,
40	suchár,
41	zlomy,
42	vývraty,
43	obnov.časť oplotená,
44	ochran.rázu,
45	v spone 8 x 8 m,
46	v spone 5,7 x 5,7 m,
47	v spone 4 x 4 m,
48	v spone 3 x 3 m,
49	v spone 2 x 2,5 m,
50	výberk.por.,
51	por.v prebudove na výberk.,
52	poz.urč.na zalesnenie,
53	po kalamite,
54	rozpr.mal.clon.rubom,
55	po zásahu,
56	výmladkové hlavové,
57	sústredená kalamita,
58	prebud.na prír.blízke hosp.,
59	prírode blízke hosp.,
60	osobit.príp.prebud.na PBHL,
U1	po neúsp.preb.obn.na PBHL,
U2	hrúbk.a výšk.diferencovaný,

F. Osobitný účel	
04	OLP,
05	v por.CHPV,
06	v por.TVP,
07	v por PVP,
08	por.ohryzový,
13	v por.TMP,
19	nár.prír.pam.,
20	prír.pam.,
25	v por.trasa vod.potrubia,
26	v por.trasa produktovodu,
27	v poraste biotop NV,
28	v poraste biotop EV,
29	porast Pro Silva,
G. Obnova	
01	mal.holorub v pás.šír.
02	mal.holorub v klin.šír.
03	mal.holorub v skup.šír.
04	mal.holorub na str.pás.šír.
05	veľ.holorub,
06	veľ.holorub v pás.šír.
07	mal.okrajový odrub
09	mal.clon.rub v pás.šír.
10	mal.clon.rub v klin.šír.
11	mal. clon. rub v skupinách šír.
12	mal.okraj.clon.rub v pás.šír.
13	mal.okraj.clon.rub v klin.šír.
14	veľ.clon.rub,
15	veľ.clon.rub v pás.šír.
17	stromový výberk.rub
19	na 1 výš.por.,
20	na 2 výš.por.,
21	na 3 výš.por.,
22	na 4 výš.por.,
23	založiť
24	založiť ďalšie
25	1 vých.obnovy
26	2 vých.obnovy
27	3 vých.obnovy
28	4 vých.obnovy
29	5 vých.obnovy
30	vo vzdialenosti
31	po zabezp.obnovy
32	pokrač.od založ.vých.,
33	prevod,
34	pokrač.v prevode,
35	využiť prir.zmlad.,
36	premena,
37	zač.des.,
38	kval.jedince uvoľ.v korun.,
39	vyrúbať,
40	previs vyrúbať,
41	zvyšky pôv.por.vyrúbať,
42	uvoľ.za účelom zmlad.,
43	trojfázový
44	dorub na stried.pás.šír.
45	postup.dorub v skup.šír.
46	presvetliť,
47	dorub,
48	ponechať
49	výstavky pre prir.zmlad.,
50	hor.et. rúbať s dol.et.,
51	z predp.ťaž.nespracovateľ.,

52	predčas.obnova,
53	postupovať
54	2 zásahy v des.,
55	ukončiť
56	pokračovať
57	kalamitu spracovať,
58	mal.holorub,
60	skupinový výberk.rub,
Y1	šír.obn.prvku najviac
Y2	prípr.rub,
Y3	pomiestny výrub,
Y4	mal.skupinovitý clon.rub šír.
Y5	prebudova obnovou,
Y6	prebudova cez násl.porast,
X1	mal.clon.rub,
X2	stromový účelový rub,
X3	skupinový účelový rub,
X4	dorub nad očak.prirodz.zmlad.,
X5	ucelené a kvalitné skupiny ponechať
X6	pri presvetlení dol.etáž rúbať s hor.etážou,
X7	rozčleniť,
X8	rozčlen.dočas.pribl.cestou,
X9	rekonštrukcia lesa,
Z1	mal.clon.rub jednotl. a hlúčik.výberom,
Z2	mal.skupinový clon.rub,
Z3	veľ.holorub na celej ploche,
Z4	veľ.clon.rub na celej ploche,
Z5	veľ.holorub na str.pásoch šír.
Z6	pošk.jedince vyrúbať,
Z7	vykon.prev.,obran.a ozdr.opatr.ochr.lesa,
H. Výchova	
01	Prečistka,
02	Prečistka 2x 1.zás. do 1/2 platn. PSL,
03	1.zás. zač.platn.PSL v prvých 3 r.,
04	Prečistka konc.platn.PSL v posl.3.r.,
05	Prečistka v uvoľ.skup.,
06	okrem vylepš.plôch
07	prebierka,
08	prebierka 2x 1.zás. do 1/2 platn. PSL,
09	prebierka zač.platn.PSL v prvých 3 r.,
10	prebierka v 2.1/2 plat.PSL,
11	okrem pôdoochr.častí
12	okrem redš.skup.
13	nádej.jedince
14	podporovať,
15	uvoľniť,
16	1.zás.hlavne v podúr.,
17	vytvoriť spevňov.pás,
18	výstavky vyrúbať,
19	predrastky vyrúbať,
20	predrastky okrúžkovať,
21	rozrastky vyrúbať,
22	pošk.jedince vyrúbať,
23	zvyšky pôv.por.vyrúbať,
24	zvyšky por.okrúžkovať,
25	okrúžkovať,
26	rozčleniť,
27	dokončiť rozčlen.,
28	prerúb.hranicu dielca,
29	nerúbať,
30	z predp.ťaž.nespracovateľ.,
31	Prečistka 3x,
32	na výskum.pl.hosp. podľa osobit.pokynov,

33	nekvalit.jedince vyrúbať,
34	vyjednotiť trsy,
35	rozčleniť dočas.prib.cestou
37	pošk.jedince po ťažbe vyrúbať,
38	chrániť pred výmladnosťou,
39	prečistka zač.plat.PSL v prvých 3 r.,
40	prebierka konc.plat.PSL v posl. 3 r.,
41	kalamitu spracovať,
42	výkon.prev.,obran.a ozdr.opatr.ochr.lesa,
43	prebudova výchovou,
44	prebudova cez násl.porast,
45	výchova pri prebud.na PBHL,
J. Zalesňovanie a ostatná činnosť	
01	po ťažbe zalesniť,
02	holinu zalesniť,
03	plešiny zalesniť,
04	medzery zalesniť,
05	zales.v spone 4x4 m,
06	zales.v spone 3x3 m,
07	zales.v spone 2x2,5 m,
08	zales.v spone 2,5x0,8 m,
09	doplniť,
10	nezmlad.miesta doplniť,
11	vylepšiť,
12	podsadiť,podsiať,
13	podsadiť,podsiať plodonos.krami,
14	preried.skup.podsadiť,podsiať,
15	obnoviť z pňových výml.,
16	obnoviť z koreň.výml.,
17	vyžínať,
18	okopávať,
19	okliesňovať,
20	vyrúbať,
21	pomiestna prípr.pôdy,
22	celopl.prípr.pôdy,
23	celopl.úprava plochy,
24	kultivovať 2x ročne,
25	v jeseni hlboká orba,
26	upravovať koruny
27	oplotiť pred pasením,
28	oplotiť pred zverou,
29	udržiavať oplotenie,
30	prichon oplotiť,
31	chrániť pred zverou,
32	individ.ochr.nádej.jedincov,
33	kroviny vysekať,
34	liesku vysekať,
35	trvale uvoľniť zápoj,
36	založiť protilav.zábrany,
37	založiť protipož.pás,
38	udrž.protipož.pás,
39	udrž.hranič.priesek,
40	odvodniť,
41	udrž.odvodň.priekopy,
42	založiť protipož.priesek,
43	udržiavať protipož.priesek,
44	odstrániť popínavé rastliny,
45	sejba,
46	prebudova cez násl.porast,

Vyhotovil:

Ing. Machanský, PhD., OHÚL, NLC – ÚHÚL Zvolen

Ing. Starých, VO HÚL, NLC – ÚHÚL Zvolen

Ing. Garčár, VO KZSL, NLC – ÚHÚL Zvolen (Tabuľka č. 2)

Vo Zvolene, 29.06.2022

Ing. Peter Balogh, PhD.
generálny riaditeľ NLC

Na vedomie:

EuroForest, s.r.o.	mozola@euroforest.sk
LH Projekt - SK, s.r.o.	lhprojekt@lhprojekt.sk
LESPROJEKTA, s.r.o.	contofalsky@lesprojekta.sk
Slovenská lesnícka spoločnosť, a.s.	igor.hlavac@slsas.sk
Lesy SR, š.p.	peter.zima@lesy.sk
NLC-ÚLZI Zvolen	anna.mikova@nlcsk.org
	jan.polacik@nlcsk.org

Lesy SR š.p.	peter.zima@lesy.sk
	peter.siakel@lesy.sk
VLM š.p.	pogran@vlm.sk
Ostatní	gombarik70@gmail.com
	simkovicjann@atlas.sk

MPRV SR, sekcia LHSD, odbor ŠS LH	pavol.laszlo@land.gov.sk
	henrich.klescht@land.gov.sk
OOP Bratislava	dusan.seifert@minv.sk
OOP Banská Bystrica	marian.ciampor@minv.sk
OOP Košice	alexandra.babnicova@minv.sk
OOP Nitra	jan.rosenberg@minv.sk
	roman.kmet2@minv.sk
OOP Trenčín	katarina.pivarciova@minv.sk
OOP Trnava	jana.pinkova@minv.sk
OOP Prešov	pavol.madzin@minv.sk
	peter.mochnak@minv.sk
OOP Žilina	martin.schestag@minv.sk